

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
LINK4DZIECKO**

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
LINK4DZIECKO**

RODZAJ INFORMACJI	NUMER JEDNOSTKI REDAKCYJNEJ WZORCA UMOWY
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§3, §10, §11, §17, §21
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§4, §6 pkt 3, §7, §8, §12 ust. 3-4, §13 ust. 2, §14 ust. 2-4, §15, §17 ust. 7, §19, §23

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE	4
§1 Postanowienia wstępne	4
§2 Definicje	4
§3 Konstrukcja produktu	5
§4 Wyłączenia odpowiedzialności mające zastosowanie do wszystkich zakresów ochrony ubezpieczeniowej objętych OWU ..	5
II. UMOWA UBEZPIECZENIA I ZASADY PŁATNOŚCI SKŁADKI	5
§5 Zawarcie umowy ubezpieczenia	5
§6 Obowiązki Ubezpieczającego	6
§7 Okres ubezpieczenia	6
§8 Rozwiązanie umowy ubezpieczenia	6
§9 Składka ubezpieczeniowa.....	6
III. UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW, KOSZTÓW LECZENIA I POWAŻNEGO ZACHORO- WANIA	7
§10 Przedmiot i zakres ubezpieczenia	7
§11 Sumy ubezpieczenia	7
§12 Wysokość świadczeń	7
§13 Postępowanie w razie zdarzenia ubezpieczeniowego	7
§14 Ustalenie i wypłata świadczenia	8
§15 Wyłączenia odpowiedzialności	8
IV. UBEZPIECZENIE ORGANIZACJI I ŚWIADCZENIA POMOCY W ZDARZENIACH UBEZPIECZENIOWYCH – ASSISTANCE ZDROWIE	9
§16 Definicje	9
§17 Przedmiot i zakres ubezpieczenia	9
§18 Realizacja i zasady korzystania ze świadczeń zdrowotnych.....	10
§19 Wyłączenia odpowiedzialności	10
V. UBEZPIECZENIE ORGANIZACJI I ŚWIADCZENIA POMOCY W ZDARZENIACH UBEZPIECZENIOWYCH – ASSISTANCE SZYBKA POMOC	10
§20 Definicje	10
§21 Zakres ubezpieczenia.....	11
§22 Postępowanie w razie zdarzenia ubezpieczeniowego	11
§23 Wyłączenia odpowiedzialności	12
VI. OGÓLNE INFORMACJE DOTYCZĄCE USTALANIA I WYPŁATY ŚWIADCZEŃ	12
VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	13
ZAŁĄCZNIK NR 1 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA LINK4DZIECKO	
TABELA NR 1 OCENY PROCENTOWEJ USZCZERBKU NA ZDROWIU	15

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§1

Postanowienia wstępne

1. Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, zwanych dalej OWU, Link4 zawiera umowę ubezpieczenia z osobą fizyczną, zwaną dalej Ubezpieczającym.
2. Umowa ubezpieczenia zawierana jest na rachunek wskazanego przez Ubezpieczającego Ubezpieczonego lub Ubezpieczonych. Ubezpieczonym może być osoba, która w dniu złożenia wniosku ubezpieczeniowego nie ukończyła 18 roku życia.
3. Ubezpieczający powinien przekazać Ubezpieczonemu OWU na piśmie lub innym trwałym nośniku przed zawarciem umowy na jego rachunek. Niezależnie od powyższego Ubezpieczony ma prawo żądać, aby Link4 przedstawił mu informacje o postanowieniach zawartej umowy oraz OWU w zakresie dotyczącym praw i obowiązków Ubezpieczonego.
4. W przypadku wniosku ubezpieczeniowego składanego za pośrednictwem serwisu internetowego Link4, umowa ubezpieczenia zawierana jest dodatkowo pod warunkiem akceptacji przez Ubezpieczającego zasad określonych w regulaminie świadczenia usług drogą elektroniczną, udostępnionym w serwisie internetowym Link4 (www.link4.pl).

§2

Definicje

Ileokroć w OWU używa się wymienionych poniżej terminów, należy przez nie rozumieć:

1. choroba:

reakcja organizmu na działanie czynnika chorobotwórczego, objawiająca się zaburzeniami funkcji lub uszkodzeniem struktury organizmu, wywołująca niepożądane objawy,

2. hospitalizacja:

pobyt Ubezpieczonego w szpitalu, który:

- 1) rozpoczął się w okresie ochrony ubezpieczeniowej,
- 2) był następstwem nieszczęśliwego wypadku,
- 3) trwał nieprzerwanie dłużej niż 24 godziny,

przy czym za pierwszy dzień pobytu przyjmuje się dzień rejestracji, a za ostatni – dzień wypisu ze szpitala,

3. inwazyjna choroba pneumokokowa:

pierwotne zakażenie wywołane przez pneumokoki (*Streptococcus pneumoniae*), przebiegające pod postacią chorób o charakterze miejscowym (np. odoskrzelowego zapalenia płuc, zapalenia ucha środkowego czy zatok) albo uogólnionym (np. bakteriemia, sepsa pneumokokowa, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenie płuc z bakterią, zapalenie otrzewnej),

4. koszty leczenia:

koszty leków przepisanych przez lekarza, niezbędnych do przywrócenia zdrowia, uzasadnionych z medycznego punktu widzenia, związanych z chorobą spowodowaną ugryzieniem lub ukąszeniem przez owada lub kleszcza,

5. lek:

lek gotowy w rozumieniu przepisów ustawy Prawo farmaceutyczne, który uzyskał pozwolenie na dopuszczenie do obrotu wydane przez Prezesa Urzędu Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, Radę Unii Europejskiej lub Komisję Europejską i jest wpisany do Rejestru Produktów Leczniczych Dopuszczonych do Obrotu

na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz którego zakup można realizować wyłącznie na podstawie recepty,

6. Link4:

Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w Warszawie, wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000142452, w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy, działające na podstawie zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej wydanego przez Ministra Finansów,

7. nieszczęśliwy wypadek:

zdarzenie wywołane bezpośrednio i wyłącznie przez zewnętrzną przyczynę niemającą bezpośredniego lub pośredniego źródła w fizycznym bądź psychicznym schorzeniu Ubezpieczonego, która to przyczyna zadziałała w trakcie trwania ochrony ubezpieczeniowej w sposób nagły, niezależnie od woli Ubezpieczonego, w następstwie której doszło do uszczerbku na zdrowiu, śmierci, hospitalizacji lub wstrząśnienia mózgu. W rozumieniu OWU za nieszczęśliwy wypadek uważa się również:

- 1) udar mózgu oraz zawał serca, w następstwie którego doszło do śmierci,
- 2) atak epilepsji oraz omdlenie o nieustalanej przyczynie, w następstwie którego doszło do uszczerbku na zdrowiu,

8. recepta:

polecenie dotyczące leków, które mają zostać użyte w leczeniu, wystawione przez uprawnionego lekarza i spełniające wymogi przepisów w sprawie recept lekarskich,

9. sepsa (sepsis):

zespół ogólnoustrojowej reakcji zapalnej (SIRS) wywołany zakażeniem bakteryjnym, wirusowym lub grzybiczym,

10. szpital:

działający zgodnie z prawem, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, zakład opieki zdrowotnej, którego zadaniem jest całodzienna lub całodobowa opieka nad chorymi, ich leczenie, przeprowadzanie badań diagnostycznych, wykonywanie zabiegów chirurgicznych w warunkach stacjonarnych, w szczególności do tych celów przystosowanych pomieszczeniach, posiadających odpowiednią infrastrukturę i zatrudniający całodziennie lub całodobowo zawodowy, wykwalifikowany personel pielęgniarski i przynajmniej jednego lekarza. Szpitalem nie jest dom opieki, ośrodek sanatoryjny, rehabilitacyjny lub wypoczynkowy, ani jakkolwiek placówka zajmująca się leczeniem alkoholizmu lub innych uzależnień,

11. Ubezpieczony:

osoba, na rachunek której zawarta została umowa ubezpieczenia,

12. uszczerbek na zdrowiu:

fizyczne naruszenie sprawności organizmu wymienione w tabeli Oceny procentowej uszczerbku na zdrowiu stanowiącej załącznik do OWU,

13. ukąszenie:

naruszenie tkanki skóry przez owady lub kleszcze (w tym użądlenie),

14. ugryzienie:

uszkodzenie tkanki ciała przez owady lub kleszcze,

15. uprawianie sportu wysokiego ryzyka:

uprawianie następujących dyscyplin sportu: abseiling, alpinizm, baloniarstwo, bobsleje, bouldering, canoeing górski,

downhill, MTB, ekstremalne maratony biegowe, football amerykański, freeskiing (narciarstwo poza wyznaczonymi trasami), heli-skiing, heli-snowboarding, himalaizm (wyprawy w góry powyżej 5500 m. n.p.m.), kajakarstwo górskie, kite-snowboarding, kite-skiing, kite-surfing, nurkowanie z akwalungiem poniżej 30 m, polo, rafting, rugby, saneczkarstwo, skoki na bungee, skoki spadochronowe, speleologia, szybownictwo, taternictwo, triathlon, signum polonicum, wspinaczka lodowa, wspinaczka wysokogórska, wyścigi samochodowe i motocyklowe,

16. wstrząśnienie mózgu:

zaburzenie czynności mózgu, którego głównym objawem jest krótkotrwała utrata przytomności z towarzyszącą niepamięcią wsteczną lub następczą,

17. zawodowe uprawianie sportu:

uprawianie dyscyplin sportowych przez osoby będące członkami klubów biorących udział w rozgrywkach o charakterze profesjonalnym, ogólnokrajowym lub międzynarodowym, organizowanych przez właściwy dla danej dyscypliny związek sportowy lub przez osoby uprawiające sporty indywidualne i biorące udział w rozgrywkach o charakterze profesjonalnym, ogólnokrajowym lub międzynarodowym, organizowanych przez właściwy dla danej dyscypliny związek sportowy lub uprawianie dyscyplin sportowych przez osoby uprawnione na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej do otrzymywania w związku z uprawianiem sportu wynagrodzenia w dowolnej formie, w tym także stypendium lub zwrotu kosztów związanych z uprawianiem sportu w postaci diet, zasiłków itp., niezależnie od tego, czy sport jest uprawiany indywidualnie, czy w ramach gier zespołowych,

18. zdarzenie ubezpieczeniowe:

- 1) w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków – niżej wymienione zdarzenia będące następstwem nieszczęśliwego wypadku:
 - a) uszczerbek na zdrowiu,
 - b) śmierć,
 - c) hospitalizacja;
 - d) wstrząśnienie mózgu,
- 2) w ubezpieczeniu kosztów leczenia – zdiagnozowanie po raz pierwszy przez lekarza w okresie ochrony ubezpieczeniowej choroby spowodowanej ugryzieniem lub ukąszeniem przez owada lub kleszcza,
- 3) w ubezpieczeniu poważnego zachorowania – zdiagnozowanie po raz pierwszy przez lekarza w okresie ubezpieczenia:
 - a) sepsy,
 - b) inwazyjnej choroby pneumokokowej,
- 4) w ubezpieczeniu Assistance Szybka Pomoc – niezależne od woli Ubezpieczonego, nieprzewidziane zdarzenie, o charakterze nagłym, które występuje w okresie ochrony ubezpieczeniowej i stanowi podstawę do skorzystania przez Ubezpieczonego ze świadczeń Assistance:
 - a) nagłe zachorowanie Ubezpieczonego,
 - b) nieszczęśliwy wypadek Ubezpieczonego,
 - c) stan zdrowia Ubezpieczonego spowodowany nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem, wymagający jego pobytu w miejscu zamieszkania przez okres dłuższy niż 7 dni,

- d) hospitalizacja Ubezpieczonego w następstwie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku.

§3

Konstrukcja produktu

Na podstawie OWU Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia w następującym zakresie:

- 1) ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków, kosztów leczenia i poważnego zachorowania,
- 2) ubezpieczenie organizacji i świadczenia pomocy w zdarzeniach ubezpieczeniowych – Assistance Zdrowie,
- 3) ubezpieczenie organizacji i świadczenia pomocy w zdarzeniach ubezpieczeniowych – Assistance Szybka Pomoc.

§4

Wyłączenia odpowiedzialności mające zastosowanie do wszystkich zakresów ochrony ubezpieczeniowej objętych OWU

Niezależnie od postanowień wyłączeń szczególnych, określonych dla poszczególnych zakresów ubezpieczenia, ochroną ubezpieczeniową Link4 nie są objęte zdarzenia ubezpieczeniowe powstałe w związku z:

- a) pozostawianiem Ubezpieczonego w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu (w rozumieniu przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) lub środków odurzających, substancji psychotropowych oraz środków zastępczych (w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii) lub leków o podobnym działaniu, o ile ten stan miał wpływ na powstanie zdarzenia ubezpieczeniowego,
- b) popełnieniem lub usiłowaniem popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa lub wykroczenia.

II. UMOWA UBEZPIECZENIA I ZASADY PŁATNOŚCI SKŁADKI

§5

Zawarcie umowy ubezpieczenia

1. Umowa ubezpieczenia zawierana jest po złożeniu przez Ubezpieczającego wniosku ubezpieczeniowego.
2. Wniosek ubezpieczeniowy może zostać złożony:
 - 1) w trakcie rozmowy telefonicznej z Link4,
 - 2) w innej formie, pod warunkiem akceptacji przez Link4.
3. Umowa ubezpieczenia zawierana jest na podstawie informacji podanych Link4 przez Ubezpieczającego we wniosku ubezpieczeniowym, dotyczących:
 - 1) danych personalnych Ubezpieczającego i Ubezpieczonego,
 - 2) zakresu ubezpieczenia,
 - 3) wysokości sum ubezpieczenia,
 - 4) okresu ubezpieczenia,
 - 5) innych danych i parametrów, od uzyskania których Link4 uzależnia zawarcie umowy ubezpieczenia.
4. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości Link4 wszystkie znane sobie okoliczności, o które Link4 zapytuje przy zawieraniu umowy ubezpieczenia.
5. Informacje, o których mowa w ust. 3, umieszczone zostają w dokumencie ubezpieczenia, przy czym Ubezpieczający ma prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania dokumentów, wystąpić o dokonanie zmian danych zamieszczonych w dokumencie ubezpieczenia, o ile odbiegają one od stanu

faktycznego lub są niezgodne z przekazanymi Link4 informacjami.

§6

Obowiązki Ubezpieczającego

W trakcie trwania ochrony ubezpieczeniowej:

- 1) Ubezpieczający ma obowiązek niezwłocznie powiadomić Link4 o wszelkich zmianach danych podanych Link4 przy zawieraniu umowy ubezpieczenia.
- 2) Link4 ma prawo do weryfikacji informacji podanych przez Ubezpieczającego oraz do żądania przedstawienia dokumentów potwierdzających te informacje, szczególnie w przypadku wystąpienia szkody.
- 3) Link4 nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem obowiązków informacyjnych określonych w pkt. 1) i §5 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia obowiązków informacyjnych doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie ubezpieczeniowe jest skutkiem okoliczności, które nie zostały podane do wiadomości Link4.
- 4) W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze Stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga Strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

§7

Okres ubezpieczenia

1. Umowa ubezpieczenia zawierana jest na okres jednego roku, chyba że umówiono się inaczej.
2. Okres ubezpieczenia określony jest w dokumencie ubezpieczenia.
3. Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z dniem wskazanym w dokumencie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, o ile przed tym dniem ubezpieczający nie zgłosił do Link4 informacji o odstąpieniu od zawarcia umowy ubezpieczenia.
4. Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od daty określonej w dokumencie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż po opłaceniu całości składki lub pierwszej raty składki, chyba że w dokumencie ubezpieczenia wskazany został późniejszy termin płatności składki lub odpowiednio jej pierwszej raty.
5. Jeżeli w dokumencie ubezpieczenia wskazany został późniejszy termin płatności składki lub odpowiednio jej pierwszej raty, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od daty określonej w dokumencie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia. Jeżeli składka lub jej pierwsza rata nie zostaną zapłacone w terminie, Link4 może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W braku wypowiedzenia umowy wygasa ona z końcem okresu, za który przypadła niezapłacona składka.
6. W przypadku ubezpieczenia kosztów leczenia – Link4 zwróci koszty zakupu leków pod warunkiem, że choroba spowodowana ukąszeniem lub ugryzieniem zostanie zdiagnozowana w okresie ochrony ubezpieczeniowej, nie wcześniej jednak niż po upływie 30 dni od daty zawarcia umowy ubezpieczenia.

§8

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

1. Odpowiedzialność Link4 kończy się w dniu rozwiązania umowy ubezpieczenia.
2. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się w dniu:
 - 1) upływu okresu ubezpieczenia określonego w dokumencie ubezpieczenia,
 - 2) wypowiedzenia umowy w sytuacji, o której mowa w §6 pkt 4),
 - 3) odstąpienia Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia w ciągu 30 dni od daty jej zawarcia, przy czym jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy Link4 nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie,
 - 4) śmierci Ubezpieczonego – w przypadku, gdy umową ubezpieczenia objęty jest więcej niż jeden Ubezpieczony – umowa rozwiązuje się wyłącznie w stosunku do Ubezpieczonego, który zmarł,
 - 5) wypowiedzenia umowy przez Link4 w sytuacji, gdy Link4 ponosił odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie,
 - 6) niezapłacenia kolejnej raty składki w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia, o ile Ubezpieczający nie opłacił kolejnej raty w ciągu 7 dni od otrzymania od Link4 wezwania do zapłaty zawierającego wskazanie skutków niezapłacenia składki w powyższym terminie. Link4 na wniosek Ubezpieczającego może podjąć decyzję o kontynuowaniu ochrony po opłaceniu przez Ubezpieczającego należnej składki po terminie 7 dni od otrzymania wezwania do zapłaty, z zastrzeżeniem, że okres następujący po upływie terminu wskazanego w wezwaniu do dnia zapłaty jest wyłączony z odpowiedzialności Link4. Wyrażając zgodę na kontynuację umowy, Link4 równocześnie określa warunki przywrócenia ochrony.
3. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu ubezpieczenia wskazanego w dokumencie ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

§9

Składka ubezpieczeniowa

1. Składka za ubezpieczenie jest naliczana:
 - 1) zgodnie z taryfą składek obowiązującą przy zawieraniu umowy ubezpieczenia,
 - 2) za cały okres ubezpieczenia określony w dokumencie ubezpieczenia i nie podlega indeksacji przez cały ten okres.
2. Składka ubezpieczeniowa jest opłacana jednorazowo lub w ratach, zgodnie z terminami określonymi w dokumencie ubezpieczenia, przy czym wszystkie przyszłe raty stają się wymagalne w przypadku wypłaty przez Link4 świadczenia z tytułu śmierci lub 100% uszczerbku na zdrowiu – w dniu wypłaty.

III. UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW, KOSZTÓW LECZENIA I POWAŻNEGO ZACHOROWANIA

§10

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia:
 - 1) w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków jest życie i zdrowie Ubezpieczonego,
 - 2) w ubezpieczeniu kosztów leczenia – koszty leczenia zdefiniowane w §2 ust. 4 OWU,
 - 3) w ubezpieczeniu poważnego zachorowania – zachorowanie na sepsę lub inwazyjną chorobę pneumokokową.
2. Zakresem ubezpieczenia objęte są zdarzenia ubezpieczeniowe wskazane w §2 ust. 18 pkt 1) – 3) OWU, z zastrzeżeniem wyłączeń wskazanych w §4 i §15 OWU.

§11

Sumy ubezpieczenia

1. Sumę ubezpieczenia dla zdarzenia ubezpieczeniowego: uszczerbek na zdrowiu i śmierć – określa Ubezpieczający. Suma ubezpieczenia wskazana jest w dokumencie ubezpieczenia i stanowi górną granicę odpowiedzialności Link4 za wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe powstałe w okresie ubezpieczenia w odniesieniu do jednego Ubezpieczonego.
2. Suma ubezpieczenia dla zdarzenia ubezpieczeniowego: hospitalizacja – wynosi 2 000 zł i jest to górna granica odpowiedzialności Link4 za wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe powstałe w okresie ubezpieczenia w odniesieniu do jednego Ubezpieczonego.
3. Suma ubezpieczenia dla ubezpieczenia kosztów leczenia wynosi 2 000 zł i jest to górna granica odpowiedzialności Link4 za wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe powstałe w okresie ubezpieczenia w odniesieniu do jednego Ubezpieczonego.
4. Sumy ubezpieczenia wskazane w ust. 1 – 3 ulegają każdorazowo zmniejszeniu o wysokość wypłaconego świadczenia z tytułu danego rodzaju zdarzenia ubezpieczeniowego dotyczącego danego Ubezpieczonego, aż do ich całkowitego wyczerpania.
5. Dla poniższych zdarzeń ubezpieczeniowych ustalone są następujące sumy ubezpieczenia:
 - 1) wstrząśnienie mózgu – 1 000 zł,
 - 2) sepsa – 1 000 zł,
 - 3) inwazyjna choroba pneumokokowa – 1 000 zł.
 Jest to górna granica odpowiedzialności Link4 za jedno zdarzenie ubezpieczeniowe, przy czym liczba zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia nie jest ograniczona.

§12

Wysokość świadczeń

1. W przypadku uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku, Link4, w granicach sumy ubezpieczenia, wypłaca świadczenie:
 - 1) jeżeli Ubezpieczony doznał 100% lub większego uszczerbku na zdrowiu – w pełnej wysokości sumy ubezpieczenia,
 - 2) jeżeli Ubezpieczony doznał częściowego uszczerbku na zdrowiu – taki procent sumy ubezpieczenia, w jakim procencie Ubezpieczony doznał uszczerbku

na zdrowiu, zgodnie z załączoną do OWU Tabelą nr 1 Oceny procentowej uszczerbku na zdrowiu.

2. W przypadku, gdy Ubezpieczony zmarł wskutek nieszczęśliwego wypadku i jeżeli śmierć nastąpiła w okresie do 12 miesięcy od daty zajścia nieszczęśliwego wypadku, Link4 wypłaca jednorazowe świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia.
3. Link4 wypłaca świadczenie ubezpieczeniowe w wysokości 100 zł za każdy dzień hospitalizacji, począwszy od 1. dnia pobytu Ubezpieczonego w szpitalu, przy czym maksymalne świadczenie nie może być większe niż 2 000 zł.
4. Link4 zwraca koszty leczenia do kwoty 2 000 zł.
5. W przypadku wstrząśnienia mózgu, Link4 wypłaca świadczenie ubezpieczeniowe w wysokości 1 000 zł.
6. W przypadku zdiagnozowania w okresie ubezpieczenia sepsy, Link4 wypłaca świadczenie ubezpieczeniowe w wysokości 1 000 zł.
7. W przypadku zdiagnozowania w okresie ubezpieczenia inwazyjnej choroby pneumokokowej, Link4 wypłaca świadczenie ubezpieczeniowe w wysokości 1 000 zł.
8. Link4 zwraca koszty badań i opinii lekarskich niezbędnych w opinii Link4 w procesie ustalania zasadności i wysokości świadczeń. Wpłata tych kosztów nie pomniejsza sumy ubezpieczenia.

§13

Postępowanie w razie zdarzenia ubezpieczeniowego

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczający zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 14 dni, powiadomić Link4 o zajściu zdarzenia, a gdyby zachowanie tego terminu było niemożliwe – w ciągu 7 dni od daty ustania przyczyny uniemożliwiającej powiadomienie w terminie.
2. Jeżeli wskutek winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczający nie wykonał obowiązków wymienionych w ust. 1, a uniemożliwiło to ustalenie okoliczności lub skutków wypadku, Link4 ma prawo do odpowiedniego zmniejszenia świadczenia ubezpieczeniowego. Powyższe skutki nie następują, jeżeli Link4 w terminie wyznaczonym do powiadomienia otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
3. Ubezpieczony lub osoba działająca w jego imieniu są zobowiązani do przedstawienia posiadanej dokumentacji medycznej dotyczącej zdarzenia ubezpieczeniowego. Ubezpieczony jest zobowiązany do poddania się badaniom lekarskim, z wyłączeniem badań genetycznych, przeprowadzonym przez lekarzy wskazanych przez Link4, w zakresie niezbędnym dla określenia stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz upoważnienia lekarzy prowadzących do udzielenia Link4 informacji dotyczących Ubezpieczonego i przebiegu jego leczenia w zakresie niezbędnym do ustalenia okoliczności zdarzenia, oceny zasadności i rodzaju świadczenia należnego na podstawie umowy ubezpieczenia.
4. Zgłaszający roszczenie zobowiązany jest dołączyć następujące dokumenty:
 - 1) w razie śmierci Ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku:
 - a) odpis aktu zgonu,
 - b) zaświadczenie o przyczynie zgonu,

- c) inne dokumenty potwierdzające zajście i okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego,
- 2) w przypadku hospitalizacji Ubezpieczonego:
 - a) wypis lub zaświadczenie lekarskie potwierdzające okres pobytu w szpitalu, historia pobytu w szpitalu (karta informacyjna leczenia szpitalnego),
 - b) inne dokumenty potwierdzające zajście i okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego,
- 3) w przypadku roszczenia dotyczącego zwrotu kosztów leczenia:
 - a) zaświadczenie lekarza lub inną dokumentację medyczną potwierdzającą wystąpienie choroby spowodowanej ugryzieniem lub ukąszeniem przez owada lub kleszcza,
 - b) kopię recepty wystawionej na Ubezpieczonego,
 - c) kopię dowodu zakupu leków (paragon lub faktura),
- 4) w przypadku wstrząśnienia mózgu, zdiagnozowania sepsy lub zdiagnozowania inwazyjnej choroby pneumokokowej:
 - a) zaświadczenie lekarza lub inną dokumentację medyczną potwierdzającą wystąpienie danego zdarzenia ubezpieczeniowego.

§14

Ustalenie i wypłata świadczenia

1. Link4 ustala rodzaje i wysokość świadczeń przysługujących Ubezpieczonemu lub osobom uprawnionym z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków po stwierdzeniu związku przyczynowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a wstrząśnieniem mózgu, hospitalizacją, uszczerbkiem na zdrowiu lub śmiercią Ubezpieczonego, przy czym ustalenie tego związku następuje na podstawie przedłożonych Link4 dowodów, dokumentów oraz wyników badań lekarskich Ubezpieczonego i przeprowadzonego przez Link4 postępowania wyjaśniającego.
2. Stopień uszczerbku na zdrowiu – wyrażony procentowo – ustala wyznaczony przez Link4 lekarz orzecznik niezwłocznie:
 - 1) po zakończeniu leczenia Ubezpieczonego, z uwzględnieniem zaleconego przez lekarza okresu leczenia usprawniającego, nie później jednak niż w 24 miesiące od dnia nieszczęśliwego wypadku,
 - 2) po upływie tego okresu wszelkie zmiany dotyczące stopnia uszczerbku na zdrowiu nie stanowią podstawy do zmiany wysokości przyznanego świadczenia.
3. Przy ustalaniu stopnia uszczerbku na zdrowiu nie są uwzględniane czynności zawodowe i rodzaj pracy wykonywany przez Ubezpieczonego.
4. Jeżeli Ubezpieczony otrzymał świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek nieszczęśliwego wypadku, to świadczenie należne osobie uprawnionej jest pomniejszane o kwotę wypłaconą wcześniej Ubezpieczonemu.
5. Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku wypłacane jest wymienionym poniżej osobom uprawnionym w następującej kolejności:
 - 1) rodzicom,
 - 2) innym spadkobiercom zmarłego,
 przy czym, jeżeli jest kilka osób uprawnionych w jednej grupie, to świadczenie jest im wypłacane w równych częściach.

6. Świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu, hospitalizacji, wstrząśnienia mózgu, zdiagnozowania sepsy, zdiagnozowania inwazyjnej choroby pneumokokowej, kosztów leczenia jest wypłacane Ubezpieczonemu.
7. Jeżeli Ubezpieczony zmarł po ustaleniu stopnia uszczerbku na zdrowiu, a jego śmierć nie pozostawała w związku przyczynowym z nieszczęśliwym wypadkiem, niewypłacone świadczenie za uszczerbek na zdrowiu jest wypłacane osobie uprawnionej w kwocie ustalonej przed śmiercią Ubezpieczonego.
8. Jeżeli Ubezpieczony zmarł przed ustaleniem stopnia uszczerbku na zdrowiu, a jego śmierć nie pozostawała w związku przyczynowym z nieszczęśliwym wypadkiem, podstawę do ustalenia przez Link4 wysokości świadczenia wypłacanego osobie uprawnionej stanowi przypuszczalny stopień uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego, ustalany w oparciu o oceny i opinie lekarzy powołanych przez Link4.

§15

Wyłączenia odpowiedzialności

1. Ochroną ubezpieczeniową Link4 nie są objęte zdarzenia ubezpieczeniowe będące następstwem nieszczęśliwych wypadków bezpośrednio lub pośrednio spowodowanych przez lub będących skutkiem:
 - 1) masowego skażenia chemicznego, biologicznego lub radioaktywnego,
 - 2) wojny, działań wojennych, konfliktów zbrojnych,
 - 3) aktywnego udziału Ubezpieczonego w zamieszkach i rozruchach, zamachach stanu lub w aktach terroru,
 - 4) roszczenia jądrowego lub promieniotwórczością wszelkiego rodzaju, bez względu na ich pochodzenie, źródło i sposób ich oddziaływania na Ubezpieczonego,
 - 5) choroby psychicznej Ubezpieczonego zakwalifikowanej wg Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych jako zaburzenia psychiczne lub zaburzenia zachowania,
 - 6) prowadzenia pojazdu mechanicznego bez wymaganych prawem uprawnień,
 - 7) nieprzestrzegania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, obsługi maszyn i przebywania na wysokościach w trakcie leczenia lekami upośledzającymi zdolność koncentracji (zgodnie z ulotką producenta leku),
 - 8) zawodowego uprawiania sportu lub uprawiania sportu wysokiego ryzyka,
 - 9) wypadku lotniczego, jeżeli Ubezpieczony był pasażerem lub członkiem załogi nielicencjonowanych linii lotniczych,
 - 10) udziału Ubezpieczonego w bójkach lub innych aktach przemocy, z wyłączeniem obrony koniecznej,
 - 11) popełnienia lub usiłowania popełnienia przez Ubezpieczonego samobójstwa.
2. Link4 nie ponosi odpowiedzialności z tytułu kosztów leczenia będących następstwem chorób istniejących przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz ich powikłań.
3. Link4 nie ponosi odpowiedzialności i nie pokrywa kosztów związanych z zakupem przez Ubezpieczającego lekarstw bez zalecenia lekarza.

IV. UBEZPIECZENIE ORGANIZACJI I ŚWIADCZENIA POMOCY W ZDARZENIACH UBEZPIECZENIOWYCH – ASSISTANCE ZDROWIE

§16

Definicje

Z zachowaniem pozostałych postanowień niniejszych OWU, w zakresie ubezpieczenia Assistance Zdrowie poniższym pojęciom nadaje się następujące definicje:

- 1) **dzień roboczy** – dzień, który nie jest sobotą, niedzielą lub dniem ustawowo wolnym od pracy,
- 2) **infolinia medyczna** – ogólnopolski numer telefoniczny, wskazany w dokumencie ubezpieczenia, służący ubezpieczonemu do umawiania świadczeń zdrowotnych, w szczególności poprzez wskazanie przez konsultanta infolinii placówki medycznej oraz terminu realizacji świadczenia,
- 3) **konsultacje lekarskie** – konsultacje lekarskie realizowane bez skierowania, udzielane przez lekarza POZ i lekarzy specjalistów wskazanych przez świadczeniodawcę, w godzinach pracy placówek medycznych oraz zgodnie z aktualnym harmonogramem pracy tych placówek,
- 4) **lekarz POZ** – lekarze następujących specjalizacji: internista, pediatra,
- 5) **lekarz specjalista** – lekarze następujących specjalizacji: alergolog, anestezjolog, audiolog, chirurg ogólny, chirurg naczyński, chirurg onkolog, dermatolog, diabetolog, endokrynolog, gastrolog, ginekolog, hematolog, hepatolog, kardiolog, lekarz chorób zakaźnych, lekarz specjalista rehabilitacji, nefrolog, neurochirurg, neurolog, okulista, onkolog, ortopeda, otolaryngolog, proktolog, pulmonolog, radiolog, reumatolog, urolog, traumatolog, wenerolog,
- 6) **placówka medyczna** – podmiot wykonujący działalność leczniczą, współpracujący ze świadczeniodawcą, w którym Ubezpieczony może skorzystać ze świadczenia zdrowotnego,
- 7) **świadczenia zdrowotne** – wymienione w zakresie świadczeń zdrowotnych usługi medyczne objęte odpowiedzialnością Link4, których wykonanie jest uzasadnione wskazaniem medycznymi,
- 8) **świadczeniodawca** – podmiot działający na zlecenie Link4, który jest organizatorem realizowanych w placówkach medycznych świadczeń zdrowotnych,
- 9) **uzależnienie** – nabyta silna potrzeba wykonywania jakiejś czynności lub zażywania jakiejś substancji, określona jako zaburzenie w oficjalnych klasyfikacjach chorób: ICD-10 i DSM IV,
- 10) **wada wrodzona** – nieprawidłowość anatomiczna, chromosomowa lub molekularna, nabyta w okresie życia płodowego i obecna przy urodzeniu, bez względu na moment ustalenia rozpoznania. Na potrzeby ubezpieczenia przyjmuje się, że pod tym pojęciem rozumie się zarówno wadę rozwojową jak i chorobę wrodzoną,
- 11) **wypadek ubezpieczeniowy** – uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia powstałe w wyniku nieszczęśliwego wypadku lub wystąpienie choroby,
- 12) **telekonsultacje** – usługi medyczne świadczone na rzecz Ubezpieczonego na odległość, bez bezpośredniego badania przedmiotowego, przy pomocy przekazu, który

jest w całości nadawany, odbierany lub transmitowany za pomocą systemów teleinformatycznych lub systemów łączności (odpowiednio w formie: czatu lub konsultacji telefonicznej), obsługiwanych za pośrednictwem strony www.lekarzonline.pzuzdrowie.pl lub telefonu.

§17

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest zdrowie Ubezpieczonego.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje wystąpienie u Ubezpieczonego wypadku ubezpieczeniowego, skutkującego potrzebą skorzystania przez Ubezpieczonego w okresie ochrony ubezpieczeniowej ze świadczenia zdrowotnego lub świadczeń zdrowotnych.
3. W przypadku wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego Link4 organizuje świadczenia zdrowotne albo organizuje i pokrywa koszty świadczeń zdrowotnych. We wskazanych w ust. 6 przypadkach Ubezpieczonemu przysługuje ponadto 50% zniżki, w stosunku do ceny usługi obowiązującej w placówce medycznej, na świadczenia zdrowotne zorganizowane przez Link4.
4. Koszty świadczeń zdrowotnych pokrywane są do wysokości limitów, stanowiących górną granicę odpowiedzialności Link4 w okresie ubezpieczenia w odniesieniu do jednego Ubezpieczonego, zgodnie z tabelą wskazaną w ust. 6. Koszty świadczeń zdrowotnych wykraczające ponad limity i zniżki wskazane w ust. 6 Ubezpieczony zobowiązany jest pokryć we własnym zakresie.
5. Ubezpieczenie obejmuje organizację świadczeń wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
6. W ramach udzielanej ochrony ubezpieczeniowej, Link4 organizuje na rzecz Ubezpieczonego następujące świadczenia zdrowotne:

ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE:	LIMIT ŚWIADCZEŃ / ZNIŻKI
1. TELEKONSULTACJE:	
1) lekarz POZ	bez limitu
2. KONSULTACJE LEKARSKIE:	
1) lekarz POZ	50% zniżki za konsultację
2) lekarz specjalista	50% zniżki za konsultację
3) rehabilitant	Link4 pokrywa koszt 2 konsultacji,
4) psycholog	Link4 pokrywa koszt 1 konsultacji
INFOLINIA MEDYCZNA:	
1) umawianie terminu realizacji świadczeń zdrowotnych	bez limitu
2) uzyskanie informacji o godzinach przyjęć, harmonogramie pracy placówek medycznych oraz zakresie terytorialnym realizowanych wizyt domowych	

- Konsultacje lekarskie nie obejmują konsultacji profesorskich (lekarzy z tytułem naukowym: doktor habilitowany, docent, profesor).
- W ramach konsultacji u lekarza POZ oraz u lekarza specjalisty przeprowadzany jest wywiad i diagnoza, porada oraz informacja o sposobie leczenia oraz kontrola leczenia.
- Konsultacje lekarskie dostępne są bez skierowania.

§18

Realizacja i zasady korzystania ze świadczeń zdrowotnych

- Ubezpieczony lub osoba działająca w jego imieniu zgłasza potrzebę skorzystania ze świadczeń zdrowotnych za pośrednictwem infolinii medycznej, pod numerem telefonu wskazanym w dokumencie ubezpieczenia.
- Infolinia medyczna dostępna jest przez całą dobę, 7 dni w tygodniu.
- Link4 umożliwia Ubezpieczonemu dostęp do świadczeń zdrowotnych, zgodnie ze wskazanym w §17 zakresem świadczeń zdrowotnych, oraz we wskazanej przez świadczeniodawcę placówce medycznej, z zastrzeżeniem ust. 4.
- Ubezpieczonemu przysługuje prawo do określenia własnych preferencji, dotyczących wskazania: lokalizacji placówki, terminu konsultacji lub lekarza.
- W przypadku realizacji świadczeń zdrowotnych we wskazanej przez świadczeniodawcę placówce medycznej, czas oczekiwania na konsultację lekarską wynosi maksymalnie:
 - 2 dni robocze – w przypadku konsultacji lekarza POZ,
 - 5 dni roboczych – w przypadku konsultacji lekarzy pozostałych specjalizacji.
- W przypadku realizacji preferencji Ubezpieczonego, o których mowa w ust. 4, nie obowiązują parametry dostępności określone w ust. 5, a terminy ustalane są indywidualnie, z uwzględnieniem dostępności danego świadczenia zdrowotnego.
- Po zgłoszeniu potrzeby skorzystania ze świadczeń zdrowotnych, świadczeniodawca umawia usługę w placówce medycznej, a następnie przekazuje informację ubezpieczonemu.
- Lista placówek medycznych, w których świadczeniodawca realizuje usługi dostępna jest pod numerem infolinii medycznej oraz na stronie www.link4.pl.

§19

Wyłączenia odpowiedzialności

Link4 nie obejmuje ochroną świadczeń zdrowotnych związanych z leczeniem:

- wady wrodzonej,
- uzależnień.

V. UBEZPIECZENIE ORGANIZACJI I ŚWIADCZENIA POMOCY W ZDARZENIACH UBEZPIECZENIOWYCH – ASSISTANCE SZYBKA POMOC

§20

Definicje

Z zachowaniem pozostałych postanowień niniejszych OWU, w zakresie ubezpieczenia assistance Szybka Pomoc, poniższym pojęciom nadaje się następujące definicje:

- choroba przewlekła** – stan chorobowy zdiagnozowany przed datą zawarcia umowy ubezpieczenia, charakteryzujący się powolnym rozwojem oraz długookresowym przebiegiem lub choroba stale lub okresowo leczona ambulatoryjnie lub będąca przyczyną hospitalizacji w okresie 12 miesięcy przed datą zawarcia umowy ubezpieczenia,
- lekarz prowadzący leczenie** – lekarz, który prowadzi leczenie Ubezpieczonego, będące następstwem nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku, niebędący członkiem rodziny Ubezpieczonego,
- nagle zachorowanie** – powstały w sposób nagły i niespodziewany stan chorobowy, zagrażający życiu lub zdrowiu, wymagający udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej,
- siła wyższa** – zdarzenie zewnętrzne, niemożliwe do przewidzenia i zapobieżenia, które uniemożliwia lub powoduje opóźnienie wykonania świadczenia przez Link4 lub uniemożliwia Ubezpieczonemu zgłoszenie zdarzenia ubezpieczeniowego do Link4,
- sprzęt rehabilitacyjny** – następujący sprzęt niezbędny do rehabilitacji, umożliwiający Ubezpieczonemu samodzielne lub ułatwione funkcjonowanie: piłki, taśmy i wałki rehabilitacyjne, balkoniki, chodziki, wózki, kule, laski, gorsety, kołnierze, rowerek rehabilitacyjny, wałek, półwałek, klin, kostka do rehabilitacji, dysk korekcyjny (w tym sensomotoryczny), ciężarki do rehabilitacji, mata rehabilitacyjna, lekki gips, poduszka ortopedyczna (dotyczy złamania kości guzicznej, stanu po urazie odcinka szyjnego kręgosłupa), stabilizatory, w tym aparat tulejkowy (np. na podudzie), szyny (ortezy), opaski elastyczne, buty ortopedyczne, wkładki ortopedyczne w tym żelowe (dotyczy przebytych urazów, np. złamania kości śródstopia,

uszkodzenia ścięgna Achillesa), gorsety ortopedyczne (w tym sznurówka lędźwiowo-krzyżowa, gorset Jevetta), opaska żebrowa, pas stabilizujący, mostek, pas przepuklinowy.

§21

Zakres ubezpieczenia

1. Ubezpieczenie obejmuje organizację i pokrycie kosztów świadczeń wymienionych w ust. 4.
2. Świadczenia opisane w niniejszym paragrafie są świadczone do wysokości limitów kwotowych i ilościowych, stanowiących górną granicę odpowiedzialności Link4 w okresie ubezpieczenia w odniesieniu do jednego Ubezpieczonego, zgodnie z tabelą w ust. 5.
3. Ubezpieczenie obejmuje organizację świadczeń wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Ubezpieczenie obejmuje organizację oraz pokrycie kosztów świadczeń realizowanych przez Link4 na wniosek Ubezpieczonego, w przypadku zajścia przynajmniej jednego z następujących zdarzeń ubezpieczeniowych:
 - 1) w razie nagłego zachorowania Ubezpieczonego, Link4 organizuje oraz pokrywa koszty świadczenia:
 - **dostarczenie leków** – do miejsca pobytu Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie pisemnego zalecenia zażywania leków od lekarza prowadzącego leczenie, wraz z pokryciem kosztów zakupu leków oraz kosztów dostawy leków,
 - 2) w razie nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczonego, Link4 organizuje oraz pokrywa koszty świadczeń:
 - **dostarczenie leków** – do miejsca pobytu Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie pisemnego zalecenia zażywania leków od lekarza prowadzącego leczenie, wraz

z pokryciem kosztów zakupu leków oraz kosztów dostawy leków,

- **dostarczenie sprzętu rehabilitacyjnego** – do miejsca pobytu Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie pisemnego zalecenia używania sprzętu rehabilitacyjnego od lekarza prowadzącego leczenie, wraz z pokryciem kosztów zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz kosztów dostawy sprzętu rehabilitacyjnego,
- 3) w sytuacji, gdy w następstwie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku, Ubezpieczony otrzymał od lekarza prowadzącego leczenie pisemne zalecenie pozostawania w miejscu pobytu przez okres dłuższy niż 7 dni, Link4 organizuje i pokrywa koszty świadczenia:
 - **prywatne lekcje** – w miejscu pobytu Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w okresie do 90 dni od daty wystawienia pisemnego zalecenia od lekarza prowadzącego leczenie. Przez prywatne lekcje rozumie się korepetycje umożliwiające Ubezpieczonemu nadrobienie zaległości w edukacji szkolnej powstałe w związku z nieobecnością Ubezpieczonego w szkole,
 - 4) w razie hospitalizacji Ubezpieczonego w następstwie nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania, Link4 organizuje i pokrywa koszty świadczenia:
 - **nocleg szpitalny** – obejmujący pokrycie kosztów noclegu opiekuna prawnego Ubezpieczonego, na czas hospitalizacji Ubezpieczonego w szpitalu, w hotelu przyszpitalnym lub hotelu zlokalizowanym w pobliżu szpitala.
5. Zakres ochrony oraz limity kwotowe i ilościowe świadczeń określa poniższa tabela:

ZDARZENIE UBEZPIECZENIOWE	ŚWIADCZENIE	LIMIT KWOTOWY NA ZDARZENIE UBEZPIECZENIOWE	LIMIT ILOŚCIOWY ZDARZEŃ UBEZPIECZENIOWYCH W OKRESIE UBEZPIECZENIA
nieszczęśliwy wypadek Ubezpieczonego	dostarczenie leków	250 zł	4
nagłe zachorowanie Ubezpieczonego			
nieszczęśliwy wypadek Ubezpieczonego	dostarczenie sprzętu rehabilitacyjnego	1 000 zł	4
sytuacja, gdy w następstwie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczony otrzymał pisemne zalecenie pozostawania w miejscu pobytu dłużej niż 7 dni	prywatne lekcje	600 zł	-
hospitalizacja Ubezpieczonego w następstwie nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania	nocleg szpitalny	1 000 zł	-

§22

Postępowanie w razie zdarzenia ubezpieczeniowego

1. W razie zaistnienia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, Ubezpieczony lub osoba działająca w jego imieniu powinien niezwłocznie skontaktować się

z Link4 dzwoniąc pod wskazany w dokumencie ubezpieczenia, działający całodobowo numer telefonu i podać:

- 1) imię, nazwisko i adres korespondencyjny Ubezpieczonego,
- 2) numer telefonu, pod którym można skontaktować się z Ubezpieczonym lub jego przedstawicielem,

- 3) opis zdarzenia ubezpieczeniowego i rodzaj wymaganej pomocy.
2. Ubezpieczony lub osoba działająca w jego imieniu są zobowiązani do przekazania informacji i dokumentów dotyczących Ubezpieczonego, w zakresie niezbędnym do ustalenia okoliczności zdarzenia, oceny zasadności i rodzaju świadczenia należnego na podstawie umowy ubezpieczenia.

§23

Wyłączenia odpowiedzialności

1. Link4 nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenia powstałe z tytułu lub w następstwie:
- 1) zdarzeń, do których doszło poza okresem ochrony ubezpieczeniowej,
 - 2) umyślnego samookaleczenia Ubezpieczonego, samobójstwa Ubezpieczonego lub jego usiłowania,
 - 3) umyślnego działania Ubezpieczonego,
 - 4) rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że spełnienie świadczenia odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
 - 5) działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, wybuchu nuklearnego, epidemii, pandemii, wycieków, zanieczyszczeń, skażeń, reakcji jądrowej, skażenia spowodowanego bronią jądrową lub promieniotwórczością, strajków, lokautów, aktów terroryzmu, sabotażu, buntu, rozruchów, rewolucji, powstania, zamieszek społecznych i wojskowych, wojny, wojny domowej, a także konfiskaty, nacjonalizacji, przetrzymywania, zarekwirowania i zniszczenia mienia,
 - 6) wad wrodzonych,
 - 7) zarażenia się HIV lub chorobami przekazywanymi drogą płciową, zachorowania na AIDS,
 - 8) chorób przewlekłych,
 - 9) nieprzestrzegania zaleceń lekarza,
 - 10) leczenia zachowawczego lub zapobiegawczego,
 - 11) uprawiania sportu wysokiego ryzyka,
 - 12) zawodowego uprawiania sportu,
 - 13) zaburzeń psychicznych, zakwalifikowanych w Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 jako zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00-F99).
2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje kosztów:
- 1) leczenia eksperymentalnego i niepotwierdzonego badaniami,
 - 2) rutynowych badań fizykalnych, w tym badań i testów ginekologicznych, szczepień i innych leków lub zabiegów zapobiegawczych,
 - 3) świadczeń i usług medycznych w związku ze zdarzeniami, które miały miejsce poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 4) wypłaty zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.
3. Link4 nie ponosi odpowiedzialności za niewykonanie lub opóźnienie w wykonaniu świadczenia na skutek:
- 1) strajków, niepokojów społecznych, zamieszek, aktów terroryzmu, sabotażu, wojny, wojny domowej, promieniowania radioaktywnego,
 - 2) udokumentowanego działania siły wyższej.

VI. OGÓLNE INFORMACJE DOTYCZĄCE USTALANIA I WYPŁATY ŚWIADCZEŃ

§24

1. Link4 w terminie 7 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego, informuje o tym fakcie Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem oraz rozpoczyna postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także pisemnie lub w innej uzgodnionej formie informuje osobę występującą z roszczeniem o dokumentach niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności Link4 i wysokości.
2. Link4 spełnia świadczenie lub podejmuje decyzję o odmowie spełnienia świadczenia najpóźniej w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia zdarzenia ubezpieczeniowego.
3. Jeśli w powyższym terminie wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Link4 lub wysokości świadczenia nie jest możliwe, to Link4 pisemnie powiadamia osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie, o przyczynach niemożności zaspokojenia w całości lub w części jej roszczeń.
4. W przypadkach określonych w ust. 3 niniejszego paragrafu, Link4 spełnia świadczenie lub odmawia uznania roszczenia najpóźniej w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności, wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe z tym, że bezsporną część świadczenia Link4 wypłaca w terminie 30 dni od daty zgłoszenia zdarzenia ubezpieczeniowego.
5. W przypadku odmowy spełnienia świadczenia w całości lub części, Link4 pisemnie powiadomi o tym fakcie osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie, z równoczesnym wskazaniem okoliczności i podstawy prawnej uzasadniającej odmowę spełnienia świadczenia oraz pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
6. Link4 udostępni Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu do świadczenia, na ich wniosek, informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności Link4 lub wysokości świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez Link4 udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez Link4. Na wniosek ww. osób Link4 udostępni informacje i dokumenty w postaci elektronicznej.
7. Link4, na żądanie Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, przekazuje informacje o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopie dokumentów sporządzonych na tym etapie.

§25

Świadczenie pieniężne wypłacane jest przelewem na rachunek bankowy uprawnionego do otrzymania danego świadczenia lub w inny sposób uzgodniony z Link4.

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§26

1. Wszelkie oświadczenia i zawiadomienia Ubezpieczającego i Ubezpieczonego mogą być skutecznie dokonywane w rozmowie telefonicznej rejestrowanej i archiwizowanej przez Link4 lub w piśmie przesłanym na adres Link4 listem zwykłym, poleconym, przesyłką za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub drogą elektroniczną, zgodnie z ogólnymi zasadami dotyczącymi oświadczeń woli.
2. Wszelkie oświadczenia i zawiadomienia związane z umową ubezpieczenia mogą być także składane agentowi ubezpieczeniowemu działającemu w imieniu lub na rzecz Link4, pod warunkiem złożenia ich na piśmie lub na innym trwałym nośniku.
3. W przypadku wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia złożonego za pośrednictwem serwisu internetowego www.link4.pl za skuteczne oświadczenie woli złożenia wniosku uznaje się akceptację dokonaną przez Ubezpieczającego w serwisie internetowym.

§27

O ile OWU nie stanowią inaczej, wszelkie zawiadomienia i oświadczenia woli składane przez Link4 w związku z umową ubezpieczenia są dokonywane telefonicznie lub przesyłane Ubezpieczającemu lub Ubezpieczonemu listem zwykłym lub poleconym albo przesyłką za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Zawiadomienia i oświadczenia składane przez Link4 mogą być również dostarczane drogą elektroniczną, o ile Strony dopuściły taką możliwość.

§28

Link4 powinien zostać poinformowany o zmianie adresu Ubezpieczającego, a Ubezpieczający powinien zostać poinformowany o zmianie adresu Link4.

§29

1. Link4 podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Ubezpieczający, Ubezpieczony i uprawniony z umowy ubezpieczenia mają prawo do wniesienia reklamacji do Link4. Reklamacja może być złożona:
 - 1) w formie pisemnej (doręczona osobiście albo przesyłką pocztową na adres Link4),
 - 2) ustnie (telefonicznie albo osobiście),
 - 3) w formie elektronicznej za pomocą formularza reklamacyjnego znajdującego się w serwisie internetowym Link4.
3. Reklamacja może być także złożona agentowi ubezpieczeniowemu działającemu w imieniu lub na rzecz Link4, pod warunkiem złożenia jej w formie pisemnej lub na innym trwałym nośniku.
4. Złożenie reklamacji niezwłocznie po powzięciu zastrzeżeń ułatwi i przyspieszy rzetelne rozpatrzenie reklamacji przez Link4.
5. Reklamacje rozpatrywane są przez Link4 bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania. W szczególnie skomplikowanych przypadkach reklamacja może być rozpatrzona w terminie dłuższym – w takim przypadku Link4 powiadomi osobę występującą z reklamacją o przyczynach opóźnienia, okolicznościach wymagających ustalenia oraz przewidywanym terminie rozpatrzenia reklamacji, przy czym nie może on przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.

6. Link4 powiadamia o rozpatrzeniu reklamacji w formie pisemnej, wysyłając odpowiedź przesyłką pocztową, z zastrzeżeniem, że na wniosek osoby występującej z reklamacją odpowiedź dostarczana jest za pośrednictwem poczty elektronicznej.
7. Szczegółowy regulamin przyjmowania i rozpatrywania reklamacji dostępny jest w serwisie internetowym Link4 (www.link4.pl).
8. Niezależnie od uprawnień, o których mowa w ustępach powyższych, Ubezpieczający, Ubezpieczony i uprawniony z umowy ubezpieczenia ma prawo do rozpatrzenia sporów wynikających z umowy ubezpieczenia przez sąd polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego, a jeżeli jest osobą fizyczną – ma także prawo wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego oraz prawo do rozpatrzenia sporów wynikających z umowy ubezpieczenia w drodze pozasądowego postępowania prowadzonego przy Rzeczniku Finansowym. Konsumentom mają dodatkowo możliwość wystąpienia o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
9. Ubezpieczający będący konsumentem ma prawo do skorzystania z trybu pozasądowego rozwiązywania sporów wynikających z zawartej umowy ubezpieczenia zgodnie z ustawą z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich. Podmiotem uprawnionym do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich wynikających z zawartej umowy ubezpieczenia jest Rzecznik Finansowy (adres strony internetowej: www.rf.gov.pl) oraz sąd polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego (adres strony internetowej: www.knf.gov.pl/dla_konsumenta/sad_polubowny).
10. W przypadku umów zawieranych za pośrednictwem strony internetowej lub innych środków elektronicznych istnieje możliwość prowadzenia pozasądowego postępowania w celu rozstrzygnięcia sporu między konsumentem a Link4 za pośrednictwem internetowej platformy ODR dostępnej pod adresem www.ec.europa.eu/odr. Adres poczty elektronicznej Link4 to: adr@link4.pl.

§30

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz innych stosownych aktów prawnych. Do umów zawieranych za pośrednictwem serwisu internetowego Link4 zastosowanie ma także regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną przyjęty Uchwałą Zarządu Link4, udostępniony w serwisie internetowym Link4 (www.link4.pl).

§31

1. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
2. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

§32

1. Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia jest prawo polskie.
2. Językiem stosowanym w relacjach z Link4 wynikających z umowy ubezpieczenia jest język polski.

§33

Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia zostały zatwierdzone przez Zarząd Link4 w dniu 14 grudnia 2017 roku.

Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.:

Agnieszka Wrońska
Prezes Zarządu

Katarzyna Wojdyła
Członek Zarządu

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA LINK4DZIECKO
TABELA NR 1 OCENY PROCENTOWEJ USZCZERBKU NA ZDROWIU

		PROCENT USZCZERBKU NA ZDROWIU
A. USZKODZENIA GŁOWY		
1.	Uszkodzenie powłok czaszki (bez uszkodzeń kostnych):	
	a) znaczne uszkodzenie powłok czaszki, rozległe, ściągające blizny – w zależności od rozmiaru	5-10
	b) oskalpowanie	25
2.	Uszkodzenie kości sklepienia i podstawy czaszki (wgłobienia, szczeliny, fragmentacja) – zależnie od rozległości uszkodzeń	5-10
3.	Ubytek w kościach czaszki:	
	a) o średnicy poniżej 2,5 cm	7
	b) o średnicy powyżej 2,5 cm – w zależności od rozmiarów	10-25
Uwaga: Jeżeli przy uszkodzeniach i ubytkach kości czaszki (poz. 2 i 3) występują jednocześnie uszkodzenia powłok czaszki (poz. 1), należy osobno oceniać stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku za uszkodzenia lub ubytki kości według poz. 2 lub 3 i osobno za uszkodzenia powłok czaszki według poz. 1.		
4.	Powikłania towarzyszące uszkodzeniom wymienionym w poz. 1, 2, 3 w postaci: nawracającego się wycieku płynu mózgowo-rdzeniowego, przewlekłego zapalenia kości, ropowicy podczerwonej leczonej operacyjnie, zakrzepicy powłok, przepukliny mózgowej – ocenia się dodatkowo – w zależności od rodzaju i stopnia powikłań	5-15
5.	Porażenia i niedowładny:	
	a) porażenie połowicze lub paraplegie (porażenia kończyn dolnych) uniemożliwiające samodzielne stanie i chodzenie 0-1° wg Skali Lovette'a	100
	b) głęboki niedowład połowiczny lub parapareza 2° wg Skali Lovette'a	60-80
	c) średniego stopnia niedowład połowiczny lub parapareza kończyn dolnych 3° wg Skali Lovette'a	40-60
	d) niewielki lub dyskretny niedowład połowiczny lub niedowład kończyn dolnych 4° wg Skali Lovette'a, dyskretny deficyt siły przy obecności zaburzeń napięcia mięśniowego, niedostateczności precyzji ruchów itp.	5-35
	e) monoparezy pochodzenia ośrodkowego:	
	– kończyna górna, wg Skali Lovette'a	
	0°	prawa 40; lewa 30
	1-2°	prawa 30-35; lewa 20-25
	3-4°	prawa 5-25; lewa 5-15
	– kończyna dolna, wg Skali Lovette'a	
0°	40	
1-2°	30	
3-4°	5-20	
6.	Zespoły pozapiramidowe:	
	a) utrwalony zespół pozapiramidowy znacznie utrudniający sprawność ustroju i wymagający opieki innych osób	100
	b) zespół pozapiramidowy naruszający sprawność ustroju z zaburzeniami mowy, napadami ocznymi itp.	80
	c) zaznaczony zespół pozapiramidowy	30
7.	Zaburzenia równowagi pochodzenia mózdkowego:	
	a) uniemożliwiające chodzenie i samodzielne funkcjonowanie	100
	b) utrudniające chodzenie i sprawność ruchową w stopniu znacznym	70-80
	c) miernego stopnia utrudnienie chodu i sprawności ruchowej	30-60
	d) dyskretnie wpływające na sposób chodu i niewielkie upośledzenie zborności i precyzji ruchów	5-25

	Padaczka:	
8.	a) z licznymi napadami ze współistnieniem zaburzeń psychicznych, charakteropatii, otępienia wymagających opieki innej osoby	100
	b) padaczka z zaburzeniami psychicznymi w zależności od ich nasilenia	30-70
	c) padaczka bez zaburzeń psychicznych w zależności od częstości napadów	20-40
	Uwaga: Podstawą rozpoznania padaczki są obserwacje przez lekarza napadu, typowe zmiany eeg, dokumentacja ambulatoryjna bądź szpitalna.	
9.	Zaburzenia neurologiczne i psychiczne uwarunkowane organicznie (encefalopatie):	
	a) otępienie lub ciężkie zaburzenia zachowania i emocji uniemożliwiające samodzielną egzystencję	100
	b) encefalopatie ze zmianami charakterologicznymi w zależności od stopnia	50-70
	c) encefalopatie bez zmian charakterologicznych	30
Uwaga: Za encefalopatią poza zespołem psychoorganicznym przemawiają odchylenia przedmiotowe w stanie neurologicznym, zmiany w zapisie eeg. Encefalopatia powinna być potwierdzona badaniami dodatkowymi.		
10.	Zaburzenia adaptacyjne będące następstwem urazów i wypadków, w których nie doszło do trwałych uszkodzeń OUN:	
	a) utrwalone nerwice związane z urazem czaszkowo-mózgowym	5-10
	b) ujawnienie się psychozy w następstwie ciężkiego stresu	50-80
11.	Zaburzenia mowy:	
	a) afazja całkowita (sensoryczna lub sensoryczno-motoryczna) z agrafią i aleksją	80
	b) afazja całkowita motoryczna	60
	c) afazja znacznego stopnia utrudniająca porozumiewanie się	40
	d) afazja nieznacznego stopnia	20
12.	Zespoły podwzgórzowe pourazowe (cukrzyca, moczówka prosta, nadczynność tarczycy i inne zaburzenia wewnątrzwydzielnicze pochodzenia ośrodkowego):	
	a) znacznie upośledzające czynność ustroju	60
	b) nieznacznie upośledzające czynność ustroju	30
13.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwów ruchowych gałki ocznej:	
	a) nerwu okoruchowego:	
	w zakresie mięśni wewnętrznych oka – w zależności od stopnia uszkodzenia	5-15
	w zakresie mięśni zewnętrznych oka – w zależności od stopnia uszkodzenia	10-30
	b) nerwu błotkowego	3
c) nerwu odwodzącego – w zależności od stopnia uszkodzenia	1-15	
14.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwu trójdzielnego – w zależności od stopnia uszkodzenia	10-20
15.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwu twarzowego – w zależności od stopnia uszkodzenia	10-20
Uwaga: Uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej należy ocenić według poz. 49.		
16.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwów językowo-gardłowego i błędnego – w zależności od stopnia zaburzeń mowy, polykania, oddechu, krążenia i funkcji przewodu pokarmowego	10-50
17.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwu dodatkowego – w zależności od stopnia uszkodzenia	5-15
18.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwu podjęzykowego – w zależności od stopnia uszkodzenia	10-20
B. USZKODZENIA TWARZY		
19.	Uszkodzenia powłok twarzy (blizny i ubytki):	
	a) oszpecenia bez zaburzeń funkcji – w zależności od rozmiarów blizn i ubytków w powłokach twarzy	1-10
	b) oszpecenia z miernymi zaburzeniami funkcji – w zależności od rozmiarów blizn i ubytków w powłokach twarzy oraz stopnia zaburzeń funkcji	10-30
	c) oszpecenia połączone z dużymi zaburzeniami funkcji (przyjmowanie pokarmów, zaburzenia oddychania, mowy, ślinotok i zaburzenia funkcji powiek itp.) – w zależności od rozmiarów blizn i ubytków w powłokach twarzy oraz stopnia zaburzeń funkcji	30-60

20.	Uszkodzenia nosa:	
	a) uszkodzenie nosa bez zaburzeń oddychania i powonienia – zależnie od rozległości uszkodzenia	1-10
	b) uszkodzenie nosa z zaburzeniami oddychania – zależnie od rozległości uszkodzenia i stopnia zaburzeń oddychania	5-20
	c) uszkodzenie nosa z zaburzeniami oddychania i powonienia – w zależności od stopnia zaburzeń w oddychaniu i powonieniu	10-25
	d) utrata powonienia w następstwie uszkodzenia przedniego dołu czaszkowego	5
	e) utrata nosa w całości (łącznie z kośćmi nosa)	30

Uwaga: Jeżeli uszkodzenie nosa wchodzi w zespół uszkodzeń objętych poz. 19, należy stosować ocenę według tej pozycji (tj. według poz. 19).

21.	Utrata zębów:	
	a) siekacze i kły – za każdy ząb	1
	b) pozostałe zęby począwszy od dwóch – za każdy ząb (niezależnie od zaprotezowania)	1
22.	Utrata części szczęki lub żuchwy (łącznie z oszpeceniem i utratą zębów) – staw rzekomy – zależnie od rozległości ubytków, stanu odżywiania i powikłań	15-30
23.	Utrata szczęki (łącznie z oszpeceniem i utratą zębów):	
	a) szczęki	40
	b) żuchwy	50
24.	Złamania szczęki i/lub żuchwy wygojone z przemieszczeniem odłamów:	
	a) bez zaburzeń czynności stawu żuchwowo-skroniowego – w zależności od stopnia zniekształcenia i rozwarcia szczęk	1-5
	b) z zaburzeniami czynności stawu żuchwowo-skroniowego – w zależności od stopnia zaburzeń żucia i rozwarcia szczęk	5-10
25.	Ubytek podniebienia:	
	a) z zaburzeniami mowy i połykania – w zależności od stopnia zaburzeń	10-30
	b) z dużymi zaburzeniami mowy i połykania – w zależności od stopnia zaburzeń	25-40
26.	Ubytki języka:	
	a) bez zaburzeń mowy i połykania	3
	b) z zaburzeniami mowy i połykania – w zależności od stopnia zaburzeń	5-15
	c) z dużymi zaburzeniami mowy – w zależności od stopnia zaburzeń	15-40
	d) całkowita utrata języka	50

C. USZKODZENIA NARZĄDU WZROKU

27.	a) przy obniżeniu ostrości wzroku lub utracie wzroku jednego lub obojga oczu stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu określa się według następującej tabeli:											
	Ostrość wzroku oka	1,0 0,9 0,8 0,7 0,6 0,5 0,4 0,3 0,2 0,1 0										
	prawego	(10/10) (9/10) (8/10) (7/10) (6/10) (1/2) (4/10) (3/10) (2/10) (1/10)										
	Ostrość wzroku oka	PROCENT STAŁEGO LUB DŁUGOTRWAŁEGO USZCZERBKA NA ZDROWIU										
	lewego											
	1,0 (10/10)	0	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35
	0,9 (9/10)	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40
	0,8 (8/10)	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45
	0,7 (7/10)	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50
	0,6 (6/10)	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55
	0,5 (1/2)	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
	0,4 (4/10)	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
	0,3 (3/10)	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70
0,2 (2/10)	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80	
0,1 (1/10)	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90	
0	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90	100	
Uwaga: Ostrość wzroku zawsze określa się po korekcji szklami zarówno przy zmętnieniu rogówki lub soczewki, jak i przy współistnieniu uszkodzenia siatkówki lub nerwu wzrokowego.												
	b) utrata wzroku jednego oka z jednoczesnym wyluszczeniem gałki ocznej	38										

28.	Porażenie nastawności (akomodacji) – przy zastosowaniu szkieł poprawczych:			
	a) jednego oka			15
	b) obojga oczu			30
29.	Uszkodzenia gałki ocznej wskutek urazów tępych:			
	a) rozdzarcie naczyniówki jednego oka			wg tabeli ostrości wzroku (poz. 27a)
	b) zapalenie naczyniówki i siatkówki jednego oka, powodujące zaburzenia widzenia środkowego lub obwodowego			„
	c) przedziurawienie plamki żółtej jednego oka			„
	d) zanik nerwu wzrokowego			„
30.	Uszkodzenia gałki ocznej wskutek urazów drążących:			
	a) blizny rogówki lub twardówki (garbiak twardówki)			wg tabeli ostrości wzroku (poz. 27a)
	b) zaćma urazowa (uszkodzenie soczewki)			„
	c) ciało obce wewnątrzgałkowe powodujące obniżenie ostrości wzroku			„
31.	Uszkodzenia gałki ocznej wskutek urazów chemicznych i termicznych (oparzenia itp.)			wg tabeli ostrości wzroku (poz. 27a)
32.	Koncentryczne zwężenie pola widzenia ocenia się według niżej podanej tabeli:			
	Zwężenie do	Przy nienaruszonym drugim oku	W obojgu oczach	Przy ślepcie drugiego oka
	60°	0	0	35%
	50°	5%	15%	45%
	40°	10%	25%	55%
	30°	15%	50%	70%
	20°	20%	80%	85%
	10°	25%	90%	95%
	Poniżej 10°	35%	95%	100%
33.	Połowicze niedowidzenia:			
	a) dwuskroniowe			60
	b) dwunosowe			30
	c) jednoimienne			25
	d) jednoimienne górne			10
	e) jednoimienne dolne			40
34.	Utrata funkcji soczewki po operacyjnym usunięciu zaćmy pourazowej, bezsoczewkowość pourazowa, przy braku jednoczesnego pojedynczego widzenia obuocznego:			
	a) w jednym oku			25
	b) w obojgu oczach			40
35.	Usunięcie zaćmy pourazowej ze wszczepieniem sztucznej soczewki wewnątrzgałkowej:			
	a) w jednym oku			15
	b) w obojgu oczach			30
36.	Zaburzenia w drożności przewodów łzowych (łzawienie)			
	a) w jednym oku			10
	b) w obojgu oczach			15
37.	Odwartwienie siatkówki jednego oka – oceniać według tabeli ostrości wzroku poz. 27a) oraz według tabeli koncentrycznego zwężenia pola widzenia poz. 32			
38.	Jaskra – oceniać według tabeli ostrości wzroku (poz. 27a) oraz według tabeli koncentrycznego zwężenia pola widzenia (poz. 32), z tym zastrzeżeniem, że ogólny procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu nie może wynosić więcej niż 35% za jedno oko i 100% za oboje oczu			
39.	Wytrzeszcz tętniący – w zależności od stopnia			50-100
40.	Zaćma urazowa			wg tabeli ostrości wzroku (poz. 27a)
41.	Przewlekłe zapalenie spojówek			10

D. USZKODZENIA NARZĄDU SŁUCHU

42.	Przy upośledzeniu ostrości słuchu procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu określa się według niżej podanej tabeli:				
Obliczanie procentowego uszczerbku na zdrowiu z tytułu utraty słuchu wg Rosera (w mod.)					
	Ucho prawe	0-25 dB	26-40 dB	41-70 dB	Pow. 70 dB
	Ucho lewe				
	0-25 dB	0%	5%	10%	20%
	26-40 dB	5%	15%	20%	30%
	41-70 dB	10%	20%	30%	40%
	pow. 70 dB	20%	30%	40%	50%

Uwaga: oblicza się średnią dla ucha prawego i lewego oddzielnie dla 500, 1.000 i 2.000 Hz.

	Urazy małżowiny usznej:	
	a) utrata części małżowiny	5
43.	b) zniekształcenie małżowiny (blizny, oparzenia i odmrożenia) – w zależności od stopnia	5-10
	c) utrata jednej małżowiny	15
	d) utrata obu małżowin	25
44.	Zwężenie lub zarośnięcie zewnętrznego przewodu słuchowego:	oceniać wg tabeli ostrości słuchu (poz. 42)
	a) jednostronne z osłabieniem lub przytępieniem słuchu	„
	b) obustronne z osłabieniem lub przytępieniem słuchu	„
45.	Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego:	
	a) jednostronne	5
	b) obustronne	10
46.	Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego powikłane perlakiem, próchnicą kości lub polipem ucha – w zależności od stopnia powikłań:	
	a) jednostronne	5-15
	b) obustronne	10-20
47.	Uszkodzenie ucha środkowego w następstwie złamania kości skroniowej z upośledzeniem słuchu	oceniać wg tabeli ostrości słuchu (poz. 42)
48.	Uszkodzenie ucha wewnętrznego:	
	a) z uszkodzeniem części słuchowej	oceniać wg tabeli ostrości słuchu (poz. 42)
	b) z uszkodzeniem części statycznej – w zależności od stopnia uszkodzenia	20-50
	c) z uszkodzeniem części słuchowej i statycznej – w zależności od stopnia uszkodzenia	30-60
49.	Uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej:	
	a) jednostronne – w zależności od stopnia uszkodzenia	25-40
	b) dwustronne	60

E. USZKODZENIA SZYI, KRTANI, TCHAWICY I PRZEŁYKU

50.	Uszkodzenie gardła z upośledzeniem funkcji	5-25
51.	Uszkodzenie lub zwężenie krtani pozwalające na obchodzenie się bez rurki tchawiczej – w zależności od stopnia zwężenia	10-30
52.	Uszkodzenie krtani, powodujące konieczność stałego noszenia rurki tchawiczej:	
	a) z zaburzeniami głosu – w zależności od stopnia	35-50
	b) z bezgłosem	60
53.	Uszkodzenie tchawicy – w zależności od stopnia jej zwężenia	20-60
54.	Uszkodzenie przełyku powodujące:	
	a) częściowe trudności w odżywianiu – w zależności od stopnia upośledzenia stanu odżywienia	10-30
	b) odżywianie tylko płynami	50
	c) całkowitą niedrożność przełyku ze stałą przetoką żołądkową	80
55.	Uszkodzenia tkanek miękkich (skóry i mięśni) szyi z ograniczeniem ruchomości szyi – w zależności od stopnia uszkodzenia i ustawienia głowy	10-30

Uwaga: Uszkodzenia tkanek miękkich z jednoczesnym uszkodzeniem kręgosłupa szyjnego należy oceniać według poz. 89.

F. USZKODZENIA KLATKI PIERSIOWEJ I ICH NASTĘPSTWA		
56.	Blizny powłok klatki piersiowej ograniczające ruchomość klatki piersiowej – w zależności od stopnia ograniczenia ruchomości klatki piersiowej	10-30
57.	Utrata gruczołu piersiowego w części lub w całości	10-25
58.	Uszkodzenie przynajmniej 2 żeber (złamanie itp.):	
	a) z obecnością zniekształceń klatki piersiowej i bez zmniejszenia pojemności życiowej płuc	10
	b) z obecnością zniekształceń klatki piersiowej i zmniejszenia pojemności życiowej płuc – w zależności od stopnia zmniejszenia pojemności życiowej	15-25
59.	Złamanie mostka ze zniekształceniami	10
60.	Zapalenie kości (przetoki) żeber lub mostka	20
61.	Uszkodzenia płuc i opłucnej (zrosty opłucnowe, uszkodzenia tkanki płucnej, ubytki tkanki płucnej, ciała obce itp.):	
	a) bez niewydolności oddechowej	10
	b) z niewydolnością oddechową – w zależności od stopnia	20-40
62.	Uszkodzenia tkanki płucnej powikłane przetokami, ropniem płuc – w zależności od stopnia niewydolności oddechowej	40-80
Uwaga: Przy orzekaniu według pozycji 61 i 62 stopień uszkodzenia tkanki płucnej i niewydolności oddechowej potwierdzić badaniem spirometrycznym i badaniem rentgenowskim.		
63.	Uszkodzenie serca lub osierdzia:	
	a) z wydolnym układem krążenia	10
	b) z objawami względnej wydolności układu krążenia	30
	c) z objawami niewydolności krążenia – w zależności od stopnia niewydolności	40-90
Uwaga: Stopień uszkodzenia serca oceniać należy na podstawie badania radiologicznego, elektrokardiograficznego i badania ECHO.		
64.	Przepukliny przeponowe – w zależności od stopnia zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego, oddychania i krążenia	20-40
G. USZKODZENIA BRZUCHA I ICH NASTĘPSTWA		
65.	Uszkodzenia powłok jamy brzusznej (przepukliny urazowe, wysiłkowe, przetoki itd.) – w zależności od umiejscowienia i rozmiarów uszkodzenia powłok jamy brzusznej	5-30
Uwaga:1. Za przepukliny urazowe uważa się przepukliny spowodowane pourazowym uszkodzeniem powłok brzusznych (np. po rozerwaniu mięśni powłok brzusznych).2. Za przepukliny tzw. wysiłkowe uważa się przepukliny spowodowane nagłym wysiłkiem fizycznym lub gwałtownym ruchem.		
66.	Uszkodzenie żołądka, jelit i sieci:	
	a) bez zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego i przy dostatecznym stanie odżywienia	10
	b) z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanem odżywienia – w zależności od stopnia zaburzeń i stanu odżywienia	15-50
67.	Przetoki jelitowe, kałowe i odbytu sztuczny – w zależności od stopnia zanieczyszczenia się i zmian zapalnych tkanek otaczających przetokę:	
	a) jelita cienkiego	30-80
	b) jelita grubego	20-50
68.	Przetoki okołoodbytnicze	15
69.	Uszkodzenie zwieracza odbytu, powodujące stałe, całkowite nietrzymanie kału i gazów	60
70.	Wypadnięcie odbytnicy – w zależności od stopnia wypadnięcia	10-30
71.	Utrata śledziony:	
	a) bez większych zmian w obrazie krwi	15
	b) ze zmianami w obrazie krwi lub i ze zrostami otrzewnowymi	30
72.	Uszkodzenia wątroby, dróg żółciowych lub trzustki:	
	a) bez zaburzeń ich czynności	5-10
	b) z zaburzeniami ich czynności w zależności od stopnia	20-60
H. USZKODZENIA NARZĄDÓW MOCZOWO-PŁCIOWYCH		
73.	Uszkodzenie jednej nerki lub obu nerek powodujące upośledzenie ich funkcji – w zależności od stopnia	10-25
74.	Utrata jednej nerki przy drugiej zdrowej i prawidłowo działającej	35

75.	Utrata jednej nerki przy upośledzeniu funkcjonowania drugiej nerki – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji pozostałej nerki	40-75
76.	Uszkodzenie moczowodu powodujące zwężenie jego światła	20
77.	Uszkodzenie pęcherza – w zależności od stopnia zmniejszenia jego pojemności, zaburzeń w oddawaniu moczu, przewlekłych stanów zapalnych	10-30
78.	Przetoki dróg moczowych i pęcherza moczowego – w zależności od stopnia stałego zanieczyszczenia się moczem	20-50
79.	Zwężenie cewki moczowej:	
	a) powodujące trudności w oddawaniu moczu	15
	b) z nietrzymaniem lub zaleganiem moczu	30-50
	c) z nietrzymaniem lub zaleganiem moczu z powikłaniami	50-60
80.	Utrata prącia	40
81.	Częściowa utrata prącia	20
82.	Utrata jednego jądra lub jajnika	20
83.	Utrata obu jąder lub obu jajników	40
84.	Wodniak jądra	10
85.	Utrata macicy:	
	a) w wieku do 50 lat	40
	b) w wieku powyżej 50 lat	20
86.	Uszkodzenie krocza powodujące wypadnięcie narządów rodnych:	
	a) pochwy	10
	b) pochwy i macicy	30

**I. OSTRE ZATRUCIA I ICH NASTĘPSTWA
(Orzekać nie wcześniej niż po 6 miesiącach)**

87.	Nagłe zatrucie gazami lub/i substancjami (z wyjątkiem zatruc pokarmowych):	
	a) ze stwierdzoną utratą przytomności, lecz bez wtórnych powikłań	10
	b) powodujące uszkodzenie układu krwiotwórczego i narządów wewnętrznych (rozedma, przewlekły nieżyt krtani, tchawicy i oskrzeli) – w zależności od stopnia uszkodzenia	10-25
	Uwaga: Uszkodzenia układu nerwowego spowodowane nagłym zatruciem gazami należy oceniać według odpowiednich pozycji dotyczących układu nerwowego.	
88.	Nagłe zatrucie pokarmami powodujące uszkodzenie narządów mięsaszowych przewodu pokarmowego – w zależności od stopnia uszkodzenia	5-15

Uwaga:

1. Uszkodzenia układu nerwowego wskutek nagłych zatruc pokarmowych należy oceniać według odpowiednich pozycji dotyczących układu nerwowego.

2. Zatrucie włósniami nie pozostawia w zasadzie trwałych następstw.

J. USZKODZENIA KRĘGOSŁUPA, RDZENIA KRĘGOWEGO I ICH NASTĘPSTWA

89.	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku szyjnym:	
	a) ograniczenie ruchomości w zakresie rotacji lub zginania powyżej 20 stopni	15
	b) całkowite zeszywnienie	35
	c) całkowite zeszywnienie z niekorzystnym ustawieniem głowy	50
90.	Uszkodzenie kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym:	
	a) ograniczenie ruchomości w zakresie rotacji powyżej 20 stopni lub zginania do 50 cm	15
	b) całkowite zeszywnienie	25
	c) całkowite zeszywnienie z niekorzystnym ustawieniem tułowia	40
91.	Izolowane uszkodzenia wyrostków poprzecznych, wyrostków ościstych – w zależności od ich liczby i zaburzeń funkcji	3-10
92.	Uszkodzenia kręgosłupa powikłane zapaleniem kręgow, obecnością ciała obcego itp. ocenia się według poz. 89-91, zwiększając stopień uszczerbku na zdrowiu	10

93.	Uszkodzenia rdzenia kręgowego:	
	a) przy objawach poprzecznego przecięcia rdzenia z całkowitym porażeniem lub niedowładem dużego stopnia dwóch lub czterech kończyn	100
	b) niedowład kończyn dolnych bez uszkodzenia górnej części rdzenia (kończyn górnych), umożliwiający poruszanie się za pomocą dwóch łasek	70
	c) niedowład kończyn dolnych umożliwiający poruszanie się o jednej lasce	40
	d) porażenie całkowite obu kończyn górnych z zanikami mięśniowymi, zaburzeniami czucia i zmianami troficznymi bez porażenia kończyn dolnych (po wylewie śródrzeniowym)	100
	e) niedowład znacznego stopnia obu kończyn górnych znacznie upośledzający czynność kończyn (po wylewie śródrzeniowym)	70
	f) niedowład nieznacznego stopnia obu kończyn górnych (po wylewie śródrzeniowym)	30
	g) zaburzenia ze strony zwieraczy i narządów płciowych bez niedowładów (zespół stożka końcowego)	40
	h) zaburzenia czucia, zespoły bólowe bez niedowładów – w zależności od stopnia zaburzeń	10-30
94.	Urazowe zespoły korzonkowe (ból, ruchowe, czuciowe lub mieszane) – w zależności od stopnia:	
	a) szyjne	5-20
	b) piersiowe	5-10
	c) lędźwiowo-krzyżowe	5-25
	d) guziczne	5

K. USZKODZENIA MIEDNICY

95.	Utrwalone rozejście się spojenia łonowego lub rozerwanie stawu krzyżowo-biodrowego – w zależności od stopnia przemieszczenia i zaburzeń chodu	10-35
96.	Złamanie miednicy z przerwaniem obręczy biodrowej jedno- lub wielomiejscowe – w zależności od zniekształcenia i upośledzenia chodu:	
	a) w odcinku przednim (kość łonowa, kulszowa)	5-20
	b) w odcinku przednim i tylnym (typ Malgaigne'a)	15-45
97.	Złamanie dna panewki – w zależności od upośledzenia funkcji stawu i zmian zniekształcających:	
	a) bez zwichnięcia centralnego	10-20
	b) ze zwichnięciem centralnym	20-40
98.	Izolowane złamanie miednicy (talerz biodrowy, kolce biodrowe, guz kulszowy) – w zależności od zniekształcenia i zaburzeń funkcji	5-20

Uwaga: Towarzyszące uszkodzenia narządów miednicy i objawy neurologiczne ocenia się dodatkowo według pozycji dotyczących odpowiednich uszkodzeń narządów miednicy lub uszkodzeń neurologicznych.

L. USZKODZENIA KOŃCZYNY GÓRNEJ

Uwaga: Przy uszkodzeniach kończyn górnych u osób leworęcznych stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się według zasad przewidzianych w tabeli, przyjmując dla uszkodzeń ręki prawej procenty ustalone dla ręki lewej, a dla uszkodzenia ręki lewej procenty ustalone dla ręki prawej

ŁOPATKA

99.	Złamanie łopatki:	
	a) wygojone złamanie łopatki z nieznacznym przemieszczeniem bez większych zaburzeń funkcji kończyny	5
	b) wygojone z przemieszczeniem i znacznym ograniczeniem funkcji kończyny w zależności od stopnia	prawa 10-40; lewa 5-30

Uwaga: Normy pozycji 99 uwzględniają również ewentualne powikłania neurologiczne.

OBOJCZYK

100.	Wadliwe wygojone złamanie obojczyka – w zależności od stopnia zniekształcenia i ograniczenia ruchów	prawy 5-25; lewy 5-20
101.	Staw rzekomy obojczyka ograniczający ruchy kończyny	prawy 25; lewy 20
102.	Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego – w zależności od ograniczenia ruchów, upośledzenia zdolności dźwigania i stopnia zniekształcenia	prawy 5-25; lewy 5-20

103.	Uszkodzenia obojczyka powikłane przewlekłym zapaleniem kości i obecnością ciał obcych ocenia się według pozycji 100-102, zwiększając stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu o:	5
Uwaga: Przy współistniejących powikłaniach neurologicznych należy stosować ocenę według pozycji dotyczących uszkodzeń odpowiednich odcinków kończyny – w zależności od stopnia wypadnięcia funkcji.		
BARŁ		
104.	Przewlekłe zmiany stawu barkowego – w zależności od stopnia ograniczenia funkcji i przykurczu	prawy 5-30 lewy 5-25
105.	Zastarzałe nieodprowadzone zwichnięcie stawu barkowego – w zależności od zakresu ruchów i ustawienia kończyny	prawy 20-30 lewy 15-30
106.	Nawykowe zwichnięcia barku potwierdzone dokumentacją medyczną	prawy 25 lewy 20
107.	Staw cepowy w następstwie pourazowych ubytków kości – w zależności od zaburzeń funkcji	prawy 25-40 lewy 20-35
Uwaga: Staw wiotki z powodu porażeń ocenia się według norm neurologicznych.		
Zesztywnienie stawu barkowego:		
108.	a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym (w odwiedzeniu około 70°, antepozycja 35° i rotacja zewnętrzna około 25°) w zależności od ustawienia i funkcji	prawy 20-35 lewy 15-30
	b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	prawy 40 lewy 35
109.	Bliznowaty przykurcz stawu barkowego w zależności od zaburzeń czynności stawu	prawy 5-15 lewy 5-10
110.	Uszkodzenie barku powikłane przewlekłym zapaleniem kości, obecnością ciał obcych, przetokami i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji 104-109, zwiększając stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu – w zależności od stopnia powikłań i upośledzenia funkcji	prawy 5-35 lewy 5-25
111.	Utrata kończyny w barku	prawa 75 lewa 70
112.	Utrata kończyny wraz z łopatką	prawa 80 lewa 75
RAMIĘ		
Złamanie kości ramiennej – w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji kończyny:		
113.	a) z niewielkim przemieszczeniem i zaburzeniem osi	prawa 5-15 lewa 5-10
	b) ze znacznym przemieszczeniem i skróceniem	prawa 15-30 lewa 10-25
	c) złamania powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, brakiem zrostu, stawem rzeptomym, ciałami obcymi i zmianami neurologicznymi	prawa 30-55 lewa 25-50
Uszkodzenia mięśni, ścięgien i ich przyczepów w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji:		
114.	a) mięśnia dwugłowego	prawa 5-15 lewa 5-10
	b) uszkodzenia innych mięśni ramienia	prawa 5-20 lewa 5-15
Utrata kończyny w obrębie ramienia:		
115.	a) z zachowaniem tylko 1/3 bliższej kości ramiennej	prawa 70 lewa 65
	b) przy dłuższych kikutach	prawa 65 lewa 60
116.	Przepukliny mięśniowe ramienia	3

STAW ŁOKCIOWY		
117.	Złamanie obwodowej nasady kości ramiennej – w zależności od zaburzeń osi i ograniczenia ruchów w stawie łokciowym:	
	a) bez większych przemieszczeń, zniekształceń i ograniczenia ruchomości	prawa 5-15 lewa 5-10
	b) z dużym zniekształceniem i ze znacznym przykurczem	prawa 15-30 lewa 10-25
118.	Zesztywnienie stawu łokciowego:	
	a) w zgięciu zbliżonym do kąta prostego i z zachowanymi ruchami obrotowymi przedramienia (75°-110°)	prawy 30 lewy 25
	b) z brakiem ruchów obrotowych	prawy 35 lewy 30
	c) w ustawieniu wyprostnym lub zbliżonym (160°-180°)	prawy 50 lewy 45
	d) w innych ustawieniach – zależnie od przydatności czynnościowej kończyny	prawy 30-45 lewy 25-40
119.	Przykurcz w stawie łokciowym – w zależności od zakresu zgięcia, wyprosty i stopnia zachowania ruchów obrotowych przedramienia:	
	a) przy niemożności zgięcia do 90°	prawy 10-30 lewy 5-25
	b) przy możliwości zgięcia ponad kąt prosty	prawy 5-20 lewy 5-15
Uwaga: Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie stawu łokciowego należy oceniać według pozycji 117-119.		
120.	Cepowy staw łokciowy – w zależności od stopnia wiotkości i stanu mięśni	prawy 15-30 lewy 10-25
121.	Uszkodzenia stawu łokciowego powikłane przewlekłym stanem zapalnym, przetokami, ciałami obcymi itp. ocenia się według pozycji 117-120, zwiększając stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu o:	5
PRZEDRAMIĘ		
122.	Złamania w obrębie dalszych nasad jednej lub obu kości przedramienia, powodujące ograniczenia ruchomości nadgarstka i zniekształcenia – w zależności od stopnia zaburzeń czynnościowych:	
	a) ze zniekształceniem	prawy 5-15 lewy 5-10
	b) ze znacznym zniekształceniem, dużym ograniczeniem ruchomości i zmianami wtórnymi (troficzne, krążeniowe itp.)	prawy 15-25 lewy 10-20
123.	Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia – w zależności od przemieszczeń, zniekształceń i zaburzeń czynnościowych:	
	a) ze zniekształceniem i zaznaczonymi zaburzeniami funkcji	prawe 5-15 lewe 3-10
	b) ze znacznym zniekształceniem, dużym ograniczeniem ruchomości i zmianami wtórnymi (troficzne, krążeniowe itp.)	prawe 15-35 lewe 10-30
124.	Staw rzekomy kości promieniowej	prawy 30 lewy 25
125.	Staw rzekomy kości łokciowej	prawy 20 lewy 15
126.	Brak zrostu, staw rzekomy obu kości przedramienia	prawe 40 lewe 35
127.	Uszkodzenie przedramienia powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, obecnością ciał obcych, ubytkiem tkanki kostnej i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji 122-126, zwiększając stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od stopnia powikłań	5-15
128.	Utrata kończyny w obrębie przedramienia – w zależności od charakteru kikuta i jego przydatności do oprotezowania	prawa 55-65 lewa 50-60

129.	Utrata przedramienia w sąsiedztwie stawu nadgarstkowego	prawe 55 lewe 50
NADGARSTEK		
130.	Ograniczenia ruchomości w obrębie nadgarstka w następstwie jego uszkodzeń (skręcenia, zwichnięcia, złamania kości nadgarstka, martwice aseptyczne tych kości) – w zależności od ustawienia, zakresu ruchów, objawów bólowych i troficznych oraz funkcji palców:	
	a) ograniczenie ruchomości	prawy 5-10 lewy 3-8
	b) ograniczenie ruchomości dużego stopnia	prawy 10-20 lewy 8-15
	c) ograniczenia ruchomości dużego stopnia z ustawieniem ręki czynnościowo niekorzystnym	prawy 20-30 lewy 15-25
131.	Całkowite zeszywnienie w obrębie nadgarstka:	
	a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji dłoni i palców	prawy 15-30 lewy 10-25
	b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji dłoni i palców	prawy 25-45 lewy 20-40
132.	Uszkodzenia nadgarstka powikłane głębokimi, trwałymi zmianami troficznymi, przewlekłym ropnym zapaleniem kości nadgarstka, przetokami i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji 130 i 131, zwiększając stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od stopnia powikłań o:	1-10
133.	Utrata ręki na poziomie nadgarstka	prawa 55 lewa 50
Ł. ŚRÓDRĘCZE I PALCE		
KCIUK		
134.	Złamania i zwichnięcia kciuka (pierwszej kości śródręcza i paliczków kciuka) – w zależności od ustawienia, zniekształcenia i stopnia zaburzeń funkcji kciuka:	
	a) z przemieszczeniem	prawy 5-10 lewy 3-8
	b) z dużym przemieszczeniem i zniekształceniem	prawy 10-20 lewy 8-15
	Uwaga: Przy ocenie stopnia zaburzeń czynności kciuka należy brać pod uwagę przede wszystkim zdolność przeciwstawienia i chwytu.	
135.	Utraty w obrębie kciuka:	
	a) utrata opuszki	prawy 5 lewy 3
	b) utrata paliczka paznokciowego	prawy 10 lewy 8
	c) utrata paliczka paznokciowego z częścią paliczka podstawowego (do 2/3 długości paliczka)	prawy 15 lewy 10
	d) utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego poniżej 2/3 długości lub utrata obu paliczków bez kości śródręcza	prawy 20 lewy 15
	e) utrata obu paliczków z kością śródręcza	prawy 30 lewy 25
136.	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie kciuka (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp.) – powodujące:	
	a) ograniczenie funkcji	prawy 3-10 lewy 1-8
	b) znaczne ograniczenie funkcji	prawy 10-20 lewy 8-15
	c) upośledzenie funkcji graniczące z następstwami utraty kciuka	prawy 20-30 lewy 15-25

PALEC WSKAZUJĄCY

137.	Utraty w obrębie palca wskazującego:	
	a) utrata opuszki	prawy 5 lewy 3
	b) utrata paliczka paznokciowego	prawy 7 lewy 5
	c) utrata paliczka paznokciowego z 1/3 dalszą paliczka środkowego	prawy 8 lewy 5
	d) utrata paliczka paznokciowego i środkowego powyżej 1/3	prawy 12 lewy 10
	e) utrata trzech paliczków	prawy 17 lewy 15
	f) utrata palca wskazującego z kością śródreżca	prawy 23 lewy 20
138.	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palca wskazującego oraz II kości śródreżca (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp.) – powodujące:	
	a) ograniczenie funkcji – w zależności od stopnia	prawy 3-8 lewy 1-5
	b) znaczne ograniczenie funkcji – w zależności od stopnia	prawy 8-12 lewy 5-10
	c) bezużyteczność palca graniczącą z utratą wskaziciela	prawy 17 lewy 15

PALEC TRZECI, CZWARTY I PIĄTY

139.	Utrata całego paliczka lub części paliczka:	
	a) palca trzeciego i czwartego – za każdy paliczek	prawy 3 lewy 2
	b) palca piątego – za każdy paliczek	prawy 1 lewy 1
140.	Utrata palców III, IV lub V z kością śródreżca	prawy 12 lewy 8
141.	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palców III, IV, V i odpowiednich kości śródreżca (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp.) – powodujące:	
	a) ograniczenie funkcji palca – w zależności od stopnia	prawy 2 lewy 1
	b) znaczne ograniczenie funkcji palca – w zależności od stopnia	prawy 4 lewy 3
	c) bezużyteczność palca granicząca z utratą	prawy 7 lewy 5

Uwaga: Przy uszkodzeniach obejmujących większą liczbę palców globalna ocena musi być niższa niż całkowita utrata tych palców i odpowiadać stopniowi użyteczności ręki. Uszkodzenia obejmujące wszystkie palce z pełną utratą użyteczności ręki nie mogą przekroczyć dla ręki prawej 55% a dla lewej 50%.

M. USZKODZENIA KOŃCZYNY DOLNEJ**BIODRO**

142.	Utrata kończyny dolnej przez wyluszczenie jej w stawie biodrowym lub odjęcie w okolicy podkłętarzowej	85
143.	Przykurcze i ograniczenia ruchów w stawie biodrowym w następstwie uszkodzeń tkanek miękkich – w zależności od stopnia	5-25
144.	Zeszywnienie stawu biodrowego – w zależności od ustawienia i wtórnych zaburzeń statyki i dynamiki:	
	a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym	20-35
	b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	30-60

145.	Inne następstwa uszkodzeń stawu biodrowego (zwichnięć, złamań bliższej nasady kości udowej, złamań szyjki, złamań przezkrętarzowych i podkrętarzowych, złamań krętarzy itp.) – w zależności od zakresu ruchów przemieszczeń, skrócenia, zniekształceń i różnego rodzaju zmian wtórnych oraz dolegliwości subiektywnych:	
	a) ze zmianami miernego stopnia	5-20
	b) ze zmianami dużego stopnia	20-40
	c) z bardzo ciężkimi zmianami miejscowymi i dolegliwościami wtórnymi (kręgosłup, staw krzyżowo-biodrowy, kolano itp.)	40-65
146.	Przykurcze i zeszywnienia powikłane przewlekłym zapaleniem tkanki kostnej, z przetokami, ciałami obcymi itp. ocenia się według pozycji 142-145, zwiększając stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od rozmiarów powikłań o:	5-15
	Uwaga: Jako wynik urazowego uszkodzenia biodra zgłaszane są często następujące zmiany chorobowe: krwiopochodne ropne zapalenie kości, gruźlica kostno-stawowa, nowotwory, martwice aseptyczne kości, biodro szpotawe dorastających i inne zniekształcenia powodujące zaburzenia statyki. Przy tego rodzaju stanach chorobowych należy szczególną uwagę zwracać na istnienie związku przyczynowego między tymi schorzeniami a wypadkiem.	
UDO		
147.	Złamanie kości udowej – w zależności od zniekształceń, skrócenia, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów w stawach:	
	a) z nieznacznymi zmianami i skróceniem do 4 cm	5-15
	b) z miernymi zmianami i skróceniem do 6 cm	15-30
	c) ze skróceniem ponad 6 cm i ciężkimi zmianami	30-40
148.	Staw rzekomy lub ubytki kości udowej uniemożliwiające obciążenie kończyny – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji, skrócenia i zaburzeń wtórnych	40-60
149.	Uszkodzenia skóry, mięśni, ścięgien (oparzenia, przecięcia, pęknięcia podskórne, przepukliny mięśniowe itp.) – w zależności od zaburzeń funkcji itp.	5-20
150.	Uszkodzenia dużych naczyń, tętniaki pourazowe – w zależności od stopnia wtórnych zaburzeń troficznych	5-30
151.	Uszkodzenia uda powikłane przewlekłym ropnym zapaleniem kości, przetokami, ciałami obcymi, skostnieniem pozaszkieletowym i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji 147-150, zwiększając stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od rozmiarów powikłań o:	1-10
152.	Uszkodzenia uda powikłane współistniejącym uszkodzeniem nerwu kulszowego ocenia się według pozycji 147-150, zwiększając stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od rozmiarów uszkodzenia nerwu o:	10-65
	Uwaga: Łączny stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu ocenianego według pozycji 147-150 i 152 nie może przekroczyć 70%.	
153.	Utrata kończyny – zależnie od długości kikuta i przydatności jego cech do oproteźowania	50-70
154.	Zeszywnienie stawu kolanowego:	
	a) w pozycji funkcjonalnej korzystnej 0-15°	30
	b) przy większych stopniach zgięcia lub przeproście powyżej -10° (minus 10°) stosuje się ocenę wg pp. a) – zwiększając stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu za każde 4° odchylenie ponad granicę 15° lub -10° o:	1
155.	Trwałe ograniczenia ruchomości stawu kolanowego w następstwie uszkodzeń samego stawu (uszkodzenia więzadłowe, torebkowe, łąkotek, kości tworzących staw kolanowy itd.) – w zależności od charakteru przykurczu i zakresu ubytku funkcji:	
	a) utrata ruchomości w zakresie 0-40° za każde 2° ubytku ruchu	1
	b) utrata ruchomości w zakresie 40°-90° za każde 5° ubytku ruchu	1
	c) utrata ruchomości w zakresie 90°-120° za każde 10° ubytku ruchu	1
	Uwaga: prawidłowo funkcjonalny zakres ruchów przyjmuje się w granicach 0°-120°.	
156.	Inne następstwa uszkodzeń kolana: skrócenie kończyny, zaburzenia osi, stawu (koślawość, szpotawość, ruchomość patologiczna), dolegliwości przewlekłe zapalne, zapalenia ropne, ciała obce, przetoki itp. – w zależności od stopnia	1-20
157.	Utrata kończyny na poziomie stawu kolanowego	65

PODUDZIE		
	Złamanie kości podudzia – w zależności od zniekształcenia, przemieszczenia, powikłań wtórnych, zmian troficznych i czynnościowych kończyny itp.:	
158.	a) ze zmianami lub skróceniem do 4 cm	5-15
	b) z dużymi wtórnymi zmianami lub ze skróceniem od 4 cm do 6 cm	15-25
	c) ze skróceniem powyżej 6 cm lub bardzo rozległymi zmianami wtórnymi i dodatkowymi powikłaniami w postaci przewlekłego zapalenia kości, przetok, zmian troficznych skóry z owrzodzeniami, stawów rzekomych, ubytków kostnych i zmian neurologicznych	25-50
159.	Izolowane złamania strzałki (oprócz kostki bocznej)	3
160.	Uszkodzenia tkanek miękkich podudzia, uszkodzenia ścięgna Achillesa i innych ścięgien – zależnie od rozległości uszkodzenia, zaburzeń czynnościowych i zniekształceń stopy	5-20
161.	Utrata kończyny w obrębie podudzia – w zależności od charakteru kikuta, długości, przydatności do oprotezowania i zmian wtórnych w obrębie kończyny:	
	a) przy długości kikuta do 8 cm mierząc od szpary stawowej	60
	b) przy dłuższych kikutach	40-55
STAWY SKOKOWE, STOPA		
162.	Ograniczenie ruchomości i zniekształcenia w stawach skokowych (w następstwie wykręcenia, zwichnięcia, złamania kości tworzących staw, zranień, ciał obcych, blizn itp.) – w zależności od ich stopnia i dolegliwości:	
	a) bez zniekształceń	1-15
	b) ze zniekształceniem, upośledzeniem funkcji ruchowej i statycznej stopy	15-25
	c) powikłane przewlekłym zapaleniem kości i stawu, przetokami, martwicą aseptyczną, zmianami neurologicznymi itp.	25-40
163.	Zesztywnienie stawu skokowego – w zależności od ustawienia stopy, zmian wtórnych i powikłań:	
	a) pod kątem zbliżonym do prostego	10-20
	b) w innych ustawieniach czynnościowo niekorzystnych	20-40
164.	Złamania kości piętowej lub skokowej z przemieszczeniem, zniekształceniem i innymi zmianami wtórnymi:	
	a) miernego stopnia – zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych	5-15
	b) znacznego stopnia lub z powikłaniami – zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych	15-30
165.	Utrata kości piętowej lub skokowej	40
166.	Uszkodzenia kości stępu z przemieszczeniem, zniekształceniami i innymi zmianami wtórnymi:	
	a) miernego stopnia – zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych	5-10
	b) znacznego stopnia lub innymi powikłaniami – zależnie od wielkości zaburzeń	10-20
167.	Złamania kości śródstopia z przemieszczeniem, zniekształceniem stopy:	
	a) złamania I lub V kości z wyraźnym przemieszczeniem – w zależności od stopnia zaburzeń czynnościowych	5-15
	b) złamania II, III lub IV kości śródstopia – w zależności od stopnia zaburzeń czynnościowych	3-10
	c) złamania trzech i więcej kości śródstopia – w zależności od zaburzeń czynnościowych	10-20
168.	Złamania kości śródstopia powikłane zapaleniem kości, przetokami, wtórnymi zmianami troficznymi i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji 167, zwiększając stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od stopnia powikłań o:	1-10
169.	Inne uszkodzenia stopy pozostawiające zmiany bliznowate i zniekształcające – w zależności od stopnia upośledzenia czynności	1-15
170.	Utrata stopy w całości	50
171.	Utrata stopy na poziomie stawu Choparta	40
172.	Utrata stopy w stawie Lisfranka	35
173.	Utrata stopy w obrębie kości śródstopia – zależnie od rozległości utraty przedstopia i cech kikuta	20-30
PALCE STOPY		
174.	Utrata paliczka paznokciowego palucha	5
175.	Utrata całego palucha	7
176.	Utrata palucha wraz z kością śródstopia – w zależności od rozmiaru utraty kości śródstopia	10-20
177.	Utrata palców II-V w części lub całości – za każdy palec	2

178.	Utrata V palca wraz z kością śródstopia – zależnie od wielkości utraty kości śródstopia	5-10
179.	Utrata palców II-IV z kością śródstopia – zależnie od wielkości utraty kości śródstopia, za każdy palec	3-5
180.	Inne uszkodzenia i zniekształcenia palców – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji	1-5
N. PORAŻENIA LUB NIEDOWŁADY POSZCZEGÓLNYCH NERWÓW OBWODOWYCH		
181.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite – w zależności od stopnia zaburzeń:	
	a) nerwu przeponowego poniżej jego połączenia z nerwem podobojczykowym	5-15
	b) nerwu piersiowego długiego	prawy 5-15 lewy 5-10
	c) nerwu pachowego	prawy 15-25 lewy 10-20
	d) nerwu mięśniowo-skórnego	prawy 10-25 lewy 5-20
	e) nerwu promieniowego powyżej odejścia gałązki do mięśnia trójgłowego ramienia	prawy 15-45 lewy 5-35
	f) nerwu promieniowego poniżej odejścia gałązki do mięśnia trójgłowego ramienia	prawy 10-30 lewy 5-25
	g) nerwu promieniowego nad wejściem do kanału mięśnia odwracacza przedramienia	prawy 5-25 lewy 5-15
	h) nerwu promieniowego po wyjściu z kanału mięśnia odwracacza przedramienia	prawy 5-15 lewy 1-10
	i) nerwu pośrodkowego w zakresie ramienia	prawy 10-40 lewy 5-30
	j) nerwu pośrodkowego w zakresie nadgarstka	prawy 5-25 lewy 5-15
	k) nerwu łokciowego	prawy 10-30 lewy 5-20
	l) splotu barkowego części nadobojczykowej (górnej)	prawy 15-25 lewy 10-20
	m) splotu barkowego części podobojczykowej (dolnej)	prawy 25-45 lewy 20-40
	n) pozostałych nerwów odcinka szyjno-piersiowego	1-15
	o) nerwu zasłonowego	5-15
	p) nerwu udowego	10-30
	q) nerwów pośladkowych (górnego i dolnego)	10-20
	r) nerwu sromowego wspólnego	5-25
	s) nerwu kulszowego przed podziałem na nerw piszczelowy i strzałkowy (normę w wysokości ponad 50% stosować tylko przy nieuleczalnych owrzodzeniach)	20-60
t) nerwu piszczelowego (normę w wysokości ponad 30% stosować tylko przy nieuleczalnych owrzodzeniach)	10-40	
u) nerwu strzałkowego	10-20	
v) splotu lędźwiowo-krzyżowego	40-70	
w) pozostałych nerwów odcinka lędźwiowo-krzyżowego	1-10	
Uwaga: Według pozycji 181 ocenia się tylko uszkodzenia nerwów obwodowych. W przypadkach współistnienia uszkodzeń kostnych, mięśniowych i nerwowych należy stosować ocenę według pozycji dotyczących uszkodzeń kończyn górnych i dolnych.		
182.	Kauzalgie potwierdzone obserwacją szpitalną – w zależności od stopnia zmian troficznych i nasilenia bólów	prawy 30 lewy 50